

Universitätsbibliothek Wuppertal

Iulianu Autokratoros Ta Sōzomena, Kai Tu En Agiois Kyrillu Archiepiskopu Alexandreias Pros Ta Tu En Atheois Iulianu Logoi Dekα

Julian <Römisches Reich, Kaiser>

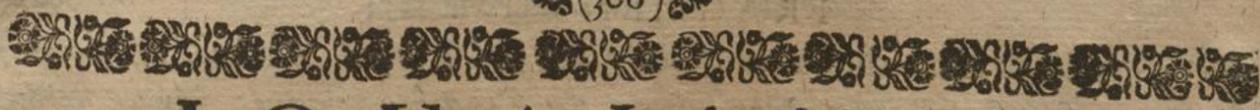
Lipsiae, Anno MDCXCVI.

Cæsares

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1694](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1694)

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΚΑΙΣΑΡΕΣ.

JULIANI IMP.
CÆSARES.

CAROLO CANTOCLARO Interprete.

ΕΠΕΙΔΗ δίδωσιν ὁ θεὸς ἅ
 παίζειν, (ἔσι γὰρ Κρό-
 νια) γελοῖον δὲ εἶδέν, ε-
 δὲ τερπνὸν οἶδα ἐγὼ, τὸ
 μὴ καταγέλασα φρά-
 σαι, φροντίζω " εἶναι ἄξιον εἰκέν,
 ὦ φιλότις. εἶτα τίς ἔτω παχύς
 ἐσι καὶ ἀρχαῖ, ὦ Καῖσαρ, ὡσεὶ καὶ
 παίζειν πεφροντισμένα; " ἐγὼ δὲ
 ἄμην, τὴν παιδίαν ἀνεσί τε εἶναι
 τῆς ψυχῆς, καὶ " ἀνάπαυσιν τῶν
 φροντίζων. Ὁρθῶς γε σὺ τῆρ " ὑπο-
 λαμβάνεις· ἀλλ' ἐμοὶ δὲ εἰ ταύτη εἰ-
 κέν ἀπαυτῶν τὸ χεῖμα. πέφυκα γὰρ
 εἰσαμῶς ἐπιήδει, ἔτε σκώπην, ἔτε
 παρωδεῖν, ἔτε γελοιάζην. Ἐπεὶ δὲ χεῖ
 τῆ νόμῳ πείθεσθαι εἰ θεῶ, βέλῃ, σοὶ ἐν
 παιδίᾳς μέρεθ μῦθον διεξέλθω, πολλὰ
 ἴσως ἔχοντα ἀνοῆς ἄξια; λέγοις ἂν καὶ
 μάλα ἀσμένως· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐν ἀτι-
 μάξω τὰς μύθας, εἰδὲ παντάπασιν
 ἐξελαύνω τὰς ὀρθῶς ἔχοντας· ἀκόλα-
 θὰ σοί τε καὶ φίλα τῶ σῶ, μάλ-
 ὄν δὲ τῶ κοινῶ, Πλάτωνι διανοόμε-
 νῶ, ἐπεὶ καὶ αὐτῶ πολλὰ ἐν μύθοις
 ἐσπέδασα. λέγεις ναίμα Δία ταῦτα
 ἀληθῆ. τίς δὲ, καὶ ποδαπὸς ὁ μῦθος; εἰ
 τῶν παλαιῶν τίς, ὁποῖος Αἴσωπῶ
 ἐποίησεν; ἀλλ' εἶτε πλάσμα " λέ-

Voss. εἰκ. εἶναι ἄξιον
 Voss. ἐγὼ ἄ- μην in Voss. τῆς deest Voss. ἀπαυτῶν γῆν Voss. ὑπολαμ- βάνων ἐμοὶ
 Voss. λέγοις

Quandoquidem ludendi facul-
 tatem Deus tribuit, (sunt e-
 nim Saturnalia) neque ego
 quicquam jocosum aut face-
 tum novi : cura & cogitatione
 dignum videtur, o amice, de rebus minime
 ridiculis sermonem instituire. AM. Anne a-
 liquis, o Cæsar, adeo rudi est ingenio & re-
 rum imprudens, ut serio & accurate jocarī
 & ludere velit? Ego vero semper existimavi,
 ludum nihil aliud esse, quam animi remis-
 sionem, & curarum sedationem. JUL. Recte
 tu quidem istud; sed mea ratio ab hac ratio-
 ne abhorret. Nec enim unquam ita natu-
 ra comparatus fui, ut ad dicteria jacienda, &
 ad irridendum, & risum commovendum,
 aptus & idoneus essem. Sed quoniam legi
 Dei parendum est, vis ut tibi oblectamenti
 loco fabulam recenseam, non nihil fortasse
 auditu & cognitione dignum habituram?
 AM. Næ tu fidenter dixeris. Etenim fabu-
 las non minimi facio, neque prorsus rejici-
 endas puto, quæ ad rectam vivendi ratio-
 nem ducunt. Atque ego hac in re consen-
 tanea nimirum tibi, atque eadem cum Pla-
 tone tuo, vel potius nostro, sentio; a quo
 multa seria & gravia fabulis sunt pertracta-
 ta. JUL. Vera sane dicis. Sed quænam
 tandem isthæc erit fabula? an prisicarum ali-
 qua;

qua
de M
adm
nar
imm
AM.
quan
nem
age j
expo
Ro
omne
vitavi
dum t
gione
Cre
Illuc e
Quirin
ma, q
rentes
paratu
Luna
Cæsar
autem
micti,
lit. It
Deos r
eti & d
ex eber
mensus
ut nem
Itaque
pter ma
Solis
accidere
dem arg
quod ta
metalli
tis certo
rius expl
bant utr

qua, cuiusmodi Æsopus factitavit? an vero, de Mercurii commento ut verba faciam, admones? Hoc enim, ut ab eo accipi, tibi narrabo; quod an verum sit, an falsa veris immixta contineat, res ipsa statim indicabit. AM. Verum tu satis superque præfationi, quantum fabulam narraturo, imo & orationem habituro, sufficiat, operæ impendisti; age jam sermonem ipsum, qualis fuerit, expone. JUL. Accipe igitur.

Romulus cum pro Saturnalibus faceret, omnes Deos & Cæsares ad convivium invitavit. Præparati vero erant ad discumbendum thori, Diis quidem in suprema coeliregione, Olympum vocant,

--- Sedes ubi firma Deorum Creditur. ---

Illuc enim fertur concessisse post Herculem Quirinus: si quidem ipsum hoc nomine, famæ, quæ de ejus divinitate percrebuit, parentes, appellare fas est. Illic igitur præparatum erat Diis convivium. Sub ipsa vero Lunæ concavitate, in suprema æris parte, Cæsares prandio excipere visum est. Eo autem illos & corporum levitas, ut erant amicti, & Lunæ ipsius circumvolutio sustulit. Itaque quatuor lecti strati erant, ut Deos maximos decebat, magnifice exstructi & decori. Et in Saturni quidem lecto, ex ebena nitente confecto, divinus & immensus splendor sub nigredine delitescens, ut nemo contra aspicere posset, elucebat. Itaque oculis in eo intuendo, eadem propter magnitudinem fulgoris eveniebant, quæ Solis orbem intentius contemplantibus accidere solent. Jovis vero lectus erat quidem argento lucidior, & auro candidior; quod tamen an electrum, an alio quopiam metalli nomine appellari deberet, non satis certo & perspicue poterat mihi Mercurius explicare. At in aureo throno assidebant utrinque mater & filia, Juno quidem

A γεις Ἑρμῆ; πεπυσμένος ᾧ αὐτὸν, ἐκεί-
θεν σοι φράσω εἶτε, ἀληθὲς ἔτιος ἔχῃ,
εἶτε μίξις τίς ἐστὶ ἀμφοῖν ἀληθὲς καὶ
ψεύδης, αὐτὸ ἐπιδείξῃ τὸ πρᾶγμα. Τη-
τὶ μὲν ἐν ἤδη μυθικῶς ἄμα ἢ ῥητορι-
κῶς ἐξείργασά σοι τὸ προοίμιον.
ἀλλὰ μοι ἔ λόγον αὐτὸν ὁποῖός πο-
τέ ἐστὶν, ἤδη διέξελθε. Μανθάνοις ἂν.

B Θύων ὁ Ῥωμύλῳ τὰ Κρόνια,
πάντας ἐκάλεσεν τὰς θεάς, καὶ δὴ καὶ
αὐτὰς τὰς Καίσαρας. Κλῖναι δὲ ἐ-
τύγχανον παρεσκευασμένα, τοῖς μὲν
θεοῖς ἄνω καὶ αὐτὸ, Φησί, ἔσαν ἔ
τὸ μέλειον,

Οὐλυμπὸν δ' ὅθι φασὶ θεῶν ἔδῃ
ἀσφαλὲς αἰεὶ.

C Λέγεται γὰρ μετ' Ἡρακλέα· παρ-
ελθεῖν ἐκείσε καὶ ὁ Ἰουλιῶν. ὃ δὴ
χρῆ καλεῖν αὐτὸν ὀνόματι τῆς θεῆς
πειθομένης Φήμης. Τοῖς μὲν ἐν θεοῖς
ἐκείσε παρεσκεύαστο τὸ συμπόσιον.
ὑπ' αὐτὴν δὲ τὴν Σελήνην, ἐπὶ με-
τεώρῃ τῷ ἀέρι, ἐδέδοικεν τὰς Καί-
σαρας δειπνεῖν. ἀνεῖχε δὲ αὐτὰς,
ἥτε τῶν σωμάτων καθότις. " ἄπερ
ἐτύγχανον ἡμφοισμένοι καὶ ἡ περι-
φορὰ τῆς Σελήνης. Κλῖναι μὲν ἐν
ἐκείνῳ τέτταρες, εὐπρεπεῖς τοῖς με-
γίστοις θεοῖς. " ἔβενον μὲν ἐν ἣν ἡ
τῷ Κρόνῳ σιλβόσης, καὶ πολλὴν ἐν
τῷ μέλανι, καὶ θεῖαν ἀυγὴν κρυπτε-
μένην ἦν

D σης, ὥστε ἔδειξεν οἷός τε ἦν ἀντιβλέ-
πειν. ἔπασχε δὲ τῶν, πρὸς τὴν " ἔ-
βενον ἐκείνην τὰ ὄμματά δι' ὑπερβο-
λὴν τῆς λαμπηδόνος. ὅπερ οἶμαι
πρὸς Ἥλιον, ὅταν αὐτῷ τῷ δίσκῳ
τις ἀτενέστερον προσβλέπῃ. Ἡ δὲ τῷ
Διὸς, ἦν ἀργύρεα μὲν σιλπνοτέρα,
χρυσίς δὲ λευκότερα. τῶν, εἶτε ἡ-
λεικρον χρῆ καλεῖν, εἶτε ἄλλό τι λέ-
γειν, ἔσφοδρα" ἐκ τῶν μεταλλευο-
μένων εἶχέ μοι γνωρίμως ὁ Ἑρμῆς
φράσαι. Χρυσοθρόνῳ δὲ παρ' ἐκάτε-

Qq ij

hoff. εἶχε μοι γνωρ. ὅκ τ. με- ταλλ. ὁ ρον Βεμ. φρ.

Voss.
 ἐκάθε-
 ζον

ρον "ἐκαθίζετην, ἤ τε μήτηρ, καὶ ἡ θυ-
 γάτηρ, "Ἡρα μὲν παρὰ τὸν Δία,
 "Ρέα δὲ παρὰ τὸν Κρόνον. Τὸ δὲ τῶν
 θεῶν κάλλος, εἰδὲ ἐκείνῳ ἐπεξήψατο
 λόγῳ, μείζον εἶναι λέγων αὐτὸ, καὶ νῶν
 θεῶν ἀκοῇ δὲ ἢ ῥήμασιν ἔτε "προ-
 σιέναι ῥάδιον, ἔτε " παραδεχθῆναι
 δυνατόν. Οὐχ ἔτι τις ἔσται, καὶν ἐ-
 παινήται μεγαλόφωνος, ὥστε τὸ μέ-
 γεθον ἐκείνου φράσαι τῶ κάλλος, ὁ-
 πόσον ἐπιπρέπει τῇ τῶν θεῶν ὄψει.

Voss.
 προσιδῆ
 ναι,
 al. Mss.
 προσείναι
 γε. πα-
 ραδει-
 χθῆναι

Voss.
 ἵπερ

Παρεσκευάσο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις θε-
 οῖς, ἐκάτω θρόνῳ ἢ κλίνῃ κατὰ
 πρεσβείαν. ἤριζε δὲ εἰδὲ ἄλλ' ὡς-
 περ "Ὀμηρῶν ὀρθῶς ποιῶν ἔφη, δο-
 κεῖ μοι παρὰ τῶν Μουσῶν αὐτῶν ἀκη-
 κοῦς, ἔχειν ἕκαστον τῶν θεῶν θρόνον,
 ἐφ' ᾧ πάντως αὐτῶν θέμις καθῆσθαι
 σερεῶς καὶ ἀμελακινήτως. Ἐπεὶ ἢ
 πρὸς τὴν παρεσίαν τῶ πατρὸς ἕξα-
 νισάμενοι, ταράττῃσιν εἰδαμῶς τὰς κα-
 θέδρους, εἰδὲ μελαβάνουσιν, εἰδὲ " ὑ-

Voss.
 ὑφ' αὐτῶν
 ἀλλήλων

φάρπαζουσιν ὑπ' ἀλλήλων. γνωρίζει δ'
 ἕκαστος τὸ προσήκον αὐτῶ. Πάν-
 των γὰρ τῶν θεῶν κύκλω καθημένων,
 ἢ Σειληνὸς ἐρωτικῶς ἔχειν "δοκῶν μοι
 τῶ Διονύσῃ καλῶ καὶ νέε, καὶ τῶ
 πατρὶ τῶ Διὶ παραπλησίως· πλησί-
 ον αὐτῶ τροφοεὺς τις οἶα καὶ παιδα-
 γωγὸς καθῆσο· τὰ τε ἄλλα φιλο-
 πάγμονα, ἢ "Φιλογέλωτα, ἢ χαελο-

Voss.
 κύκλω
 τῶν θεῶν
 καθημ.

Voss.
 Φιλογέ-
 λων καὶ
 χαελο-
 την

δοτήν ὄντα τὸν θεὸν εὐφραίνων· ἢ δὴ ἢ
 τῶ σκώπειν τὰ πολλὰ, ἢ γελοιάζειν.
 Ὡς δὲ καὶ τὸ τῶν Καμαρῶν συνε-
 κροτεῖν συμπόσιον, εἰσὴν πρῶτον
 Ἰῆλιος Καῖσαρ, ὑπὸ Φιλοτιμίας
 αὐτῶ βεβλόμενος ἐρίσαι τῶ Διὶ περὶ
 τῆ μοναρχίας. εἰς ὃν ὁ Σειληνὸς βλέ-
 ψας· ὄρα, εἶπεν, ὦ Ζεῦ, μή σε ὁ ἀνὴρ
 ἔτος ὑπὸ Φιλαρχίας ἀφελέσθαι καὶ
 τὴν βασιλείαν διανοηθεῖν. καὶ γὰρ, ὡς
 ὄρας, εἰς μέγας ἢ καλὸς· ἐμοὶ γὰρ εἰ

A Jovi, Rhea vero Saturno. Deorum autem
 pulchritudinem neque ille oratione perse-
 quutus est: majus aliquid esse dicens, quod-
 que mentis contemplatione perlustrandum
 esset, & ad cujus cognitionem auditu aut
 verbis pervenire non sit facile, ut quod ora-
 tione comprehendi aut concipi minime
 possit. Nemo, quantumvis copia aut ora-
 tionis ubertate praeditus, excellentem pul-
 chritudinem aspectus Deorum pro digni-
 tate eloqui aut effari valeret. Reliquis quo-
 que Diis omnibus praeparata erant sedilia,
 in quibus pro cujusque antiquitate accum-
 berent. Neque vero inter eos ullum fuit
 dissidium. Etenim, quemadmodum recte
 finxit Homerus, ab ipsis Musis, opinor, e-
 doctus, unicuique Deorum proprius, ubi
 ipsum consistere fas est, attributus est locus,
 quo privari aut moveri nulla unquam ratio-
 ne potest. Quamobrem cum venienti pa-
 tri assurgunt, id citra tumultum & sedium
 confusionem faciunt, neque quisquam as-
 signatum locum transgreditur, aut alter al-
 terius rapit & occupat. Siquidem quae sibi
 conveniunt, eorum nemo non novit. Sic
 igitur Diis in orbem sedentibus, Silenus,
 Dionysio juveni & venusto Jovi patri pr ox-
 imo proximus, ut educatorem & instituto-
 rem par erat, affedit. Cujus consuetudine
 plurimum delectari, eique admodum cupi-
 de & propenso animo adherere videbatur,
 quo Deum, alioquin sua sponte lusus joci-
 que studiosum, & gratiae datorem, falsis &
 ridiculis dictis sapius utendo exhilararet.

Instructo vero & indicto Caesaribus con-
 vivio, primus ingressus est Julius Caesar, qui
 pra gloria cupiditate & excellenti studio,
 Jovi patri contentionem de regno movere
 velle videbatur. In hunc Silenus intuens:
 Vide, inquit, Jupiter, ne vir hic, pra domi-
 nandi desiderio, regni tibi eripiendi consilia
 ineat: est enim, ut vides, magnus & pul-
 cher, mihi que, si qua alia in re, sane capite
 perfi-

persimilis. Hæc adhuc ludente Sileno, neque dum Diis admodum ad ea quæ dicebantur animum mentemque advertentibus, Octavianus prodiit in medium, modo hos, modo alios (ut chamæleontibus | moris est) colores assumens, nunc pallidus, mox rubens, deinde niger, nebulis & caligine obductus, postremo tamen ad Venerem Gratiæque se referebat. Hic & oculorum fulgore proxime ad Solem accedere videri volebat, nec quenquam se ex adverso intueri sustinebat. Eo conspecto Silenus exclamavit: Papæ! quam varium hoc animal! nempe nobis aliquid mali inferet. Cui Apollo: Desine nugari, inquit, hunc enim ego ubi huic Zenoni tradidero, mox ipsum vobis exhibebo tanquam aurum purum & incorruptum. Heus tu, inquit, ô Zenon, alumni mei curam habeto. Ille vero dicto audiens, deinde paulum admodum præceptorum Octavio obcantans, tanquam si quis Zamolxidis incantationes in aurem susurraret, præstitit eum virum probum & frugi. Tertius accessit ad ipsos Tiberius, gravis vultu, & truculentus aspectu, nescio quid prudentiæ & militaris virtutis præ se ferens. Quo ad cathedram converso, sese oculis obtulerunt cicatrices a tergo infinitæ, vitilignes, impressæ cuti labeles & notæ quædam, plagæ graves, & vibices, ex intemperantia & cruditate lepræ & impetiginis in modum inustæ. At Silenus:

Longe alius mihi nunc, ô hospes, quam ante videris.

Quæ cum diceret, visus est solito gravior. Itaque ad eum Dionysius: Quid ita, ô patercule, seria loqueris? Perculit me sane senex iste Satyrus, ait, fecitque ut mihi nec cogitanti exciderint Musæ Homericæ. Quin

Α καὶ μὴθὲν ἄλλο, τὰ γὰρ περὶ τὴν νε-
 Φαλὴν ἐστὶ προσόμοιοι. Παιζόντος
 ἔτι " ταῦτα τῷ Σειληνῷ, καὶ τῶν
 Θεῶν δ' σφόδρα προσεχόντων ἀυ-
 τῷ, Ὀκλαβιανὸς ἐπέσειρχεται, πολ-
 λά ἀμείβων, ὡσπερ οἱ χαμαιλέον-
 τες, χρώματα· καὶ νῦν μὲν ὠχρεῶν·
 αὐθις δὲ ἐρυθρὸς γενόμενος· εἶτα μέ-
 λας, καὶ ζοφώδης, καὶ συννεφίης· ἀ-
 νίετο δὲ αὐθις εἰς Ἀφροδίτην, καὶ Χά-
 Β ριτας. εἶναι δὲ ἤθελε τὰς βολὰς τῶν
 ὀμμάτων, ὁποῖός ἐστιν ὁ μέγας Ἡ-
 λι. ἔδνεα γὰρ οἱ τῶν πάντων ἀν-
 τιβλέπειν ἤξις. Καὶ ὁ Σειληνός· βα-
 βῆ, ἔφη, τῷ πανδοπαῖ τῆς θε-
 εἰς! τί ποτ' ἄρα δεινὸν ἡμᾶς ἐργά-
 σεται; παῦσαι, εἶπεν, ληρῶν, ὁ Ἀ-
 πόλλων· ἐγὼ γὰρ αὐτὸν τέττω Ζή-
 νωνι παραδῶς, αὐτίκα ὑμῖν ἀποφανῶ
 χρυσὸν ἀκήρατον. ἀλλ' ἴθι, εἶπεν, ὁ
 Ζήνων, ἐπιμελήθητι τῷ ἐμῷ θρέμ-
 ματι. ὁ δὲ " ἐπακῆσας, εἶτα ἐ-
 πάσας αὐτῷ μικρὰ τ' δογμάτων·
 ὡσπερ οἱ τὰς Ζαμόλξιδο ἐπαδὰς
 θρυλλέντες, ἀπέφηνεν ἀνδρα ἔμφρο-
 να καὶ σώφρονα. Τρίτῳ ἐπεισέ-
 δραμεν αὐτοῖς Τιβέει, σεμνὸς τὰ
 πρόσωπα καὶ βλοσυρὸς, σώφρων τε
 ἄμα, καὶ πολεμικὸν βλέπων. Ἐπι-
 στραφέντῳ δὲ πρὸς τὴν καθέδραν,
 ὠφθησαν ὠτειλαὶ κατὰ τὸν νῶτον μυ-
 ρίαί, καυλῆρές τινες, καὶ ξέσμαλα, καὶ
 πληγαὶ χαλεπαί, καὶ μάλωπες,
 ὑπὸ τε ἀκολασίας καὶ ἀμότητῳ
 ψῶράί τινες, καὶ λειχῆνες, οἷον ἐγκε-
 καυμέναί. Εἶτα ὁ Σειληνός·

Ἄλλοῖός μοι, ξεῖνε, Φάνης νέον, ἢ
 τὸ πάροιθεν, εἰπὼν, ἔδοξεν " αὐτῷ φαίνεσθαι σπρ-
 δαρότερο. καὶ ὁ Διόνυσος πρὸς αὐ-
 τὸν, τί δήτα, εἶπεν, ὦ παππίδιον,
 σπρδάσεις; καὶ ὅς, ἐξέπληξέ με ὁ
 γέρον ἔτοσι ὁ Σάτυρος, ἔφη, καὶ
 πεποίηκεν " λαθόμενον ἐμαυτῷ, τὰς
 Ὁμηρι-
 Qq iij

Voss.
πιαῦτα

Voss.
ὑπακ.

Hom. O-
dyss. n.
v. 181.

Voss.
αὐτῷ

Voss.
ἐκλαθοῖ.

Ὀμηρικὰς προβάλλεσθαι Μῆσας. Ἀλλά σε, εἶπεν, ἔλξῃ τ' ὄτων. λέ-
 γεται γὰρ αὐτὸς, καὶ γραμματικῶν
 τινὰ τῶν ἐργάσασθαι. οἰμῶζων μὲν
 ἔν, εἶπεν, ἐν μονῇ νησιδία (τὰς Κα-
 πρέας ἀνιπτόμεν) τὸν ἄθλιον ἀ-
 λία φησὶ. Ταῦτα ἐτι παρζόν-
 των αὐτῶν, ἐπεισέρχεται θεῖον πο-
 νηρόν. εἶτα οἱ θεοὶ πάντες ἀπέσρε-
 φαν τὰ οἰμάλα κατὰ αὐτὸν μὲν ἢ
 Δίκη δίδωσι ταῖς ποιναῖς. αἱ δὲ ἔρρι-
 φαν εἰς τάρταρον. ἔθεν ἔν ἔσχεν ὁ
 Σειληνὸς ὑπὲρ αὐτῆς φράσαι. τῆ
 Κλαυδία δὲ ἐπεισελθόντι, ὁ Σειλη-
 νὸς ἀρχεται τῆς Ἀεισοφάνης Ἰππέ-
 ας ἀδειν ἀντὶ τῆς Δημοθένης, κολα-
 κεύων δὴθεν τὸν Κλαύδιον. Εἶτα
 πρὸς τὸν Κυρῖνον ἀπιδῶν ἀδικεῖς,
 εἶπεν, ὦ Κυρῖνε, τ' ἀπόγονον ἄγων εἰς
 τὸ συμπόσιον, δίχα τῶν ἀπελευθέ-
 ρων Ναρκίσσος καὶ Πάλλαυσι. Ἀλλ'
 ἴθι, εἶπε, πέμψον ἐπ' ἐκείνης. εἰ βέ-
 λη δὲ καὶ τὴν γαμετὴν Μεσσα-
 λιναν. ἔσι γὰρ ἐκείνων δίχα, τῆ
 τῆς τραγωδίας τὸ δορυφόρημα,
 μικρῶν δὲ φάνας, καὶ ἀψυχον. Ἐ-
 πεισέρχεται λέγοντι τῶ Σειληνῶ Νέ-
 ρων μετὰ τ' κιδάρας, καὶ τῆς δά-
 φνης. εἶτα ἀποβλέψας ἐκείνῳ πρὸς
 τ' Ἀπόλλωνα ἔτος, εἶπεν, ἐπὶ σε
 παρασκευάζεται. καὶ ὁ βασιλεὺς
 Ἀπόλλων ἀλλ' ἐγωγε αὐτὸν, εἶπεν,
 ἀποσεφάνωσω ταχέως. ὅτι με μὴ
 πάντα μιμῆται, μηδὲ ἐν οἷς με μι-
 μῆται, γίνεταί με μιμητῆς δικαίῳ.
 ἀποσεφάνωθῆναι δὲ αὐτὸν ὁ Κωκυτὸς
 εὐθέως ἤρπασεν. Ἐπὶ τῆ τῶ δὲ
 πολλοὶ καὶ παντοδαποὶ συνέδραμον,
 Βίνδιες, Γάλλαι, Ὀθωνες, Βιτέλλιοι.
 καὶ ὁ Σειληνὸς, τῆ τῶν, εἶπε, τῶν μο-
 νάρχων τ' δῆμον πόθεν ἐξεύρατε, ὦ θεοί,
 τυφόμεθα γὰρ ὑπὸ τῆ καπνῆ. Φεί-
 δεσθαι γὰρ ἔδὲ τῶν ἀνακτόρων ταυτὶ τὰ
 θηρία. Καὶ ὁ Ζεὺς ἀπιδῶν πρὸς τὸν

A tibi aures evellet, inquit Dionysius: fertur enim & hoc in Grammaticum quendam admisisse. Ille vero, respondit Silenus, in solitudine insulæ plorans (Capreas scilicet innuebat) miserum piscatorem defricando conficiat licet. Hæc invicem jocantibus advenit fera atque immanis bellua, quam Nemesis, quæ justitiæ præsidet, ut ab ea Deos omnes vultum oculosque avertere vidit, pœnis & diris ultricibus torquendam tradidit. Illam vero hæ præcipitem traxerunt in Tartarum. Sic igitur cum præcepta Sileno in Cajum aliquid dicendi facultas esset, Claudio introeunte, Silenus principium Comædiæ Aristophanis, quæ Equites inscribitur, canere incepit, loco Demosthenis, scilicet ipsi Claudio gratificans. Deinde conversus ad Quirinum: Injurius es, inquit, ὁ Quirine, qui hunc tuum nepotem in hoc convivium inducas sine libertis Narcisso & Pallante. Imo & una cum illis, ait, si tibi videtur, uxorem quoque ejus Messalinam accersi jube. Sine illis enim videtur hic, parum abest, quoddam tragicum satellitium mutum & inanimum. Hæc dicenti Sileno, supervenit Nero citharam gestans, & lauro redimitus. At Silenus in Apollinem detorquens oculos: Hic ad tui imitationem, inquit, se comparat. Cui rex Apollo: Ego quidem huic, inquit, quamprimum coronam eripiam. Nec enim me in omnibus est æmulatus: atque adeo in quibus me imitari voluit, valde perversus mei extitit imitator. Illum igitur Cocytus adempta corona repente in præceps rapuit. Post hunc multi & undique simul accurrerunt, Vindices, Galbæ, Othones, Vitellii. Quibus conspectis Silenus ait: Ubinam tantam Imperatorum turbam invenistis, o Dii? suffocamur præ fumo. Hujusmodi enim feræ ne quidem Deorum templis parcunt & ignoscunt. Deinde Jupiter derepente ad Serapim fratrem,

Voss. αὐ καὶ

Voss. ἐν τῷ νη-

Voss. σιδεῖα

Voss. φωχέτω

Voss. δίδωσι ἢ

Voss. Δίκη ταῖς

Voss. ποιναῖς

Voss. δὲ αὐτῶν

Voss. καὶ

in Voss. δὲ deest.

Voss. συνέτρε-

Voss. χον.

trem suum conversus, Vespasianum ostendens: Mitte, inquit, & hunc parcum & restrictum virum, quam citissime fieri poterit ex Ægypto, qui hanc flammam extinguat. Hujus vero seniore filium jube ludere cum Venere publica; juniorem vero, feræ Siculæ proximum, ferreis vinculis constringito. Ad hos quoque se contulit senex, aspectu pulcher & decorus, (lucet enim & aliquando in senectute decor vultus) aditu facilis & perhumanus, & in rerum administratione æquisimus & continentissimus. Hoc delectatus Silenus, conticuit. At illi Mercurius: Nihilne tu habes quod nobis de isto dicas? Sane per Jovem, inquit, etenim ego vos inæquabilis varietatis accuso. Priori enim immani & cædibus dedito tyranno quindecim annos, huic ne annum quidem integrum imperium tenere indulxistis. Sed ne reprehende, Jupiter, inquit; ego enim post hunc multorum proborum copiam immittam. Illico igitur ingressus est Trajanus, humeris gestans trophaea Getica & Parthica. Hunc Silenus conspicatus, quamvis submissa voce loqueretur, intelligi tamen volens, hæc verba protulit: Hoc tempore maxime summa cura & diligentia est adhibenda domino Jovi, quo illi custodiatur Ganymedes. Post hunc progreditur vir proluxa barba venerandus, reliquis quidem disciplinis, sed musicis præcipue excultus & ornatus. Hunc cum sæpius in cælum oculos attollentem, & sollicite

A ἀδελφὸν αὐτῷ Σάραπιν, καὶ τὸν Οὐε-
 σπασιανὸν δείξας, πέμπε, εἶπε, ἢ
 σμικρὴν τῶτον ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου
 ταχέως, ἵνα τὴν φλόγα ταύτην κα-
 τασβέσῃ. τῶν παίδων δὲ, τὸν πρε-
 σβύτερον μὲν, παίξιν κέλευε μετὰ
 τῆς Ἀφροδίτης τῆς πανδήμου· τὸν νε-
 ώτερον δὲ, τῷ Σικελικῷ θηρίῳ πα-
 ραπλησίως, κλοιῶ δῆσον. Παρήλ-
 θεν ἐπὶ τέτοις γέρον ὀφθῆναι καλὸς,
 (λάμπη γὰρ ἐστὶν ὅτε καὶ ἐν τῷ γή-
 ρα τὸ κάλλος) ἐντυχεῖν πράοτατον,
 B χρηματίσαι δυνατότατον. Ἡδέσθη
 τῶτον ὁ Σειληνός, καὶ ἀπεσιώπη-
 σεν· εἶτα ὁ Ἑρμῆς, ὑπὲρ δὲ τῶτον,
 εἶπεν, ἔδεν ἡμῶν λέγεις; καὶ μὰ Δία,
 εἶφη, μέμφομαι" γὰρ ὑμᾶς τῆς ἀνι-
 σότητος. τῷ γὰρ " Φοινικῷ θηρίῳ ^{γε ὑμῶν}
 τρεῖς πέντε νεύματα ἐνιαυτῶν, ἕνα ^{Φοινικῶν}
 μόλις ἐδάκατε τῶτον βασιλεῦσαι.
 Ἀλλὰ μὴ μέμφοι, εἶπεν ὁ Ζεὺς· εἰς-
 ἀξω γὰρ ἐπὶ τῶτον πολλὰς καὶ ἀ-
 γαθὰς. Εὐθέως δὲ ὁ Τραϊανὸς εἰσήρ-
 χετο, φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ τρο-
 παία, τὸ τε Γετικὸν, καὶ Παρθικόν.
 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Σειληνός εἶφη, λαν-
 θάνειν τε ἄμα καὶ ἀκέσθαι βεβλέ-
 μεν. ὥρα νῦν τῷ δεσπότῃ Διὶ
 σκοπεῖν, ὅπως ὁ " Γανυμήδης αὐτῷ ^{τῷ}
 φερρήσεται. Μετὰ τῶτον ἐπεισέρ-
 χεται, βαθεῖαν ἔχων ὑπὲρ ἄνηρ σο-
 βαρὸς, τὰ τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ με-
 σικὴν ἐργαζόμενον, εἰς τε ἢ ἔρανόν
 ἀφορῶν πολλάκις, καὶ πολυπρα-
 γμονῶν τὰ ἀπόρρητα. Τῶτον δὲ
 ἰδὼν ὁ Σειληνός εἶφη, τί δὲ ὑμῶν ἔτος
 ὁ σοφιστὴς δοκεῖ; μῶν Ἀντίνοον τῆδε
 περισκοπεῖ; φρασάτω τις αὐτῷ μὴ
 παρεῖναι τὸ μεράκιον ἐνθαδὶ, καὶ
 παυσάτω τῶ λήξει καὶ τῆς Φλυαρί-
 ας αὐτόν. Ἐπὶ τέτοις ἄνηρ εἰσέρχε-
 ται σῶφρων, ἔτα εἰς Ἀφροδίτην,
 ἀλλὰ

ἀλλὰ τὰ εἰς πολιτείαν. Ἰδὼν αὖ-
 τὸν ὁ Σειληνὸς ἔφη, βαβαὶ τῆς μικρο-
 λογίας· εἰς εἶναι μοι δοκεῖ τῷ διαπρι-
 ὄντων τὸ κύμινον, ὁ πρεσβύτης ἔτος.
 Ἐπεισελεύσεως δὲ αὐτῷ τῆς τῶν ἀ-
 δελφῶν ξυνωρίδι, Βῆρα καὶ Λα-
 κίς, δεινῶς ὁ Σειληνὸς συνεσάλη.
 παύσει γὰρ σὺ εἶχεν, εἰδὲ ἐπισκώ-
 πλει, μάλιστ' αὐτὸν Βῆρον· καὶ τοὶ καὶ
 τὰ περὶ τὸν υἱὸν, καὶ τὴν γυναῖ-
 κα πολυπραγμονῶν ἀμαρτήματα·
 τὴν μὲν, ὅτι πλέον, ἢ προσῆκεν, ἐπέ-
 θησεν· ἄλλως τε εἰδὲ κοσμίαν ἔσαν
 τὸν δὲ, ὅτι τὴν ἀρχὴν συναπολλυμέ-
 νην περιεῖδεν, ἔχων καὶ ταῦτα σπυ-
 δαῖον κηδεσὴν, ὅς τῶν τε κοινῶν ἀν-
 προέση κρεῖττον, καὶ δὴ καὶ τῷ παιδὸς
 αὐτοῦ βέλτιον ἀν' ἐπεμελήθη, ἢ αὐτὸς
 αὐτῷ. Καίπερ ἐν ταῦτα πολυπρα-
 γμονῶν, ἠδέει τὸ μέγεθ' αὐτῷ
 τῆς ἀρετῆς· τὸν γε μὴν ἕα, εἰδὲ τῷ
 σκωφθῆναι νομίσας ἄξιον, ἀφῆκεν.
 ἐπιπλε γὰρ ἢ αὐτὸς εἰς γῆν, εἰ δυνάμε-
 ν' ἴσασθαι, καὶ " συνομαρτεῖν τοῖς
 ἥρωσι. Ἐπεισερχέσθαι Περτίναξ,
 ἐν τῷ συμποσίῳ τὴν σφαγὴν ὀδυρό-
 μεν· ἢ Δίκη δὲ αὐτὸν καλελεή-
 σασα· ἀλλ' εἰ χαρήσασθαι, εἶπεν, οἱ
 τῶν αἰτιῶν, καὶ σὺ δὲ, ὦ Περτίναξ,
 ἠδίκεις κοινῶν τῆς ἐπιβουλῆς, " ὅσον
 ἐπὶ τοῖς σιέμμασι, ἧς ὁ Μάρκος πᾶς
 ἐπεβουλεύθη. Μετὰ τῶν οὗ Σέβηρος,
 ἀνὴρ πικρίας γέμων, κολαστικὸς. Ὑ-
 πὲρ τῶν, εἶπεν ὁ Σειληνὸς, εἰδὲν λέ-
 γω· φοβῶμαι γὰρ αὐτῷ λίαν ἀπη-
 νὲς καὶ ἀπαράτητον. Ὡς ὅτι ἔμελλ-
 εν αὐτῷ καὶ τὰ παιδάκια συνιέ-
 ναι, πόρρωθεν αὐτὰ διεκάλυπεν ὁ
 Μίνως. ἐπιγνὼς δὲ σαφῶς, τὸν
 μὲν νεώτερον ἀφῆκε· τὸν δὲ πρε-
 σβύτερον τιμωρίαν ἐπέμψε τίσον-

Voss.
 παρο-
 μαρτεῖν

deest ὅσον
 in Voss.

A Silenus, ait: Παπα! ut pauci sermonis est!
 Hunc ego senem reor esse aliquem ex his,
 qui cuminum secant. Post hunc vero
 ingrediente duorum fratrum pari Vero &
 Lucio, Silenus graviter frontem contraxit.
 Neque enim illudere, aut dicteris impete-
 re ullam in partem poterat; præcipue Ve-
 rum; quamvis studiose agitaret & inquireret
 quæ circa filium & uxorem deliquerat. In
 hanc, quia immoderatus defunctam luxif-
 set, alioquin non probam; quod ad illum at-
 tinet, quia ruentis imperii nullam rationem
 habuisset, cum generum reipublicæ studio-
 sum & frugi haberet, quem summæ rei præ-
 poni longe fuisset utilius, quique filio e-
 jus, melius quam ipse sibi, consuluisset. Quæ
 omnia cum diligenter scrutaretur & excu-
 teret, tamen vehementer ejus virtutis ma-
 gnitudinem venerabatur & suspiciebat. Hujus
 filium, ne quidem dignum in quem aliquod
 facetum dictum conjiceret, sponte silentio
 præterit. At ille, cum inter Heroas confi-
 stere & conversari nequiret, in terram deci-
 dit. Accessit & Pertinax, eadem sibi illa-
 tam in medio convivio deflens; cujus Ne-
 mesis, quæ justitiæ præest, miseratione com-
 mota: Equidem hujus facti auctores, inquit,
 haudquaquam ex eo magnam sunt lætitiā
 percepturi: quamvis tu quoque Pertinax &
 in hoc inique egeris, quod consiliis adhibi-
 tus, conjurationis, qua Marci filius occubuit,
 videaris fuisse particeps & conscius. Post
 hunc Severus in puniendo vehemens & a-
 cerbus. Ego vero hunc, inquit Silenus, ir-
 ridere supersedeo. Nec enim parvum mihi
 ipsius inexorabilis sævitia & immanitas ter-
 rorem incutit. Ejus autem filios, cum se
 patri conjungere vellent, Minos satis longo
 ab eis disitis intervallo, vetuit. Verum si-
 mulatque alterum ab altero liquido digno-
 scere potuit, juniorem quidem missum fe-
 cit, seniore vero digna suis facinoribus suppli-

supplicia subiturum amandavit. Nec multo post Macrinus *fugitivus* homicida, deinde adolescens ab Emesa civitate oriundus, longe nescio quo locorum a sacris claustris repulsus est. Sed Alexander Syrus qualemcunque locum inter postremos nactus, suam calamitatem querebatur & deplorabat. Quem Silenus irridens: O te hominem amentissimum, & nullius plane consilii, qui ad tantum dignitatis fastigium elatus, tuas res ex animi tui sententia non administrasti, sed tuas pecunias matri commisisti; neque tibi in mentem venit, longe satius & utilius esse eas amicis impartiri, quam sibi recondere. Sed ego, inquit Nemesis, omnes eos quicumque sceleris in hunc commissi conscii & participes fuerunt, supplicio afficiendos tradam. Sic itaque misso facto adolescente, ecce Gallienus una cum patre accessit intro: hic quidem adhuc vinculis captivitatis suae oneratus; ille vero stola & incessu utens molliori, mulierum ritu. In priorem Silenus hæc lusit:

Quis candidus hic galea est,

Qui agit copias prior?

In Gallienum vero:

Hic aurum gestat tener undique more puella.

Hos duos autem Jupiter iussit ab iis, quæ isthic celebrabantur, epulis egredi. Ad hos etiam introducit Claudius: in quem cum omnes Dii vultus oculosque defixissent, in magna admiratione eum propter animi magnitudinem habuerunt, tum etiam annuerunt ipsius posteris rerum potiri: justum esse existimantes, tam amantis patriæ viri posteritatem quam diutissime principem in republica locum obtinere. Ad hos etiam accurrit Aurelianus, tanquam festinato cursu se ab eorum conspectu proripiens, qui illi negotium facebant apud Minoa. Etenim multis exagitabatur criminationibus, multarum cædium injuste perpetrata-

Α τα. Μακρίν⊕ ἐνταῦθα Φυγὰς μιαιφόν⊕· εἶτα τὸ ἐκ τῆς Ἐμίσης παιδάριον, πόρρω πα τῶν ἱερῶν ἀπηλαύνετο περιβόλων. Ὅγε μὴν Σύρ⊕ Ἀλέξανδρος ἐν ἐσχάτοις πα καθῆσο, τὴν αὐτῆ συμφορὰν πονιῶμεν⊕. καὶ ὁ Σειληνὸς ἐπισκώπων αὐτὸν, ἐπεῖπεν, ὦ μωρὲ, καὶ μέγα νῆπιε, τηλικῶτ⊕ ὦν, σὸκ αὐτὸς ἤρχες τῶν σεαυτῆ, τὰ χεῖμαλα διδὸς τῇ μηλεί, καὶ σὸκ ἐπέιοθης, ^{voss.} ὅσω κρεῖττον ἀναλίσκεν ἢν αὐτὰ τοῖς ^{δὲ εἶδους} φίλοις, ἢ θησαυρίζεν. Ἀλλ' ἐγωγε, εἶπε ἡ Δίκη, πάντας αὐτῆς, ὅσοι ^{voss.} μελάττιοι γεγόνασι τέτων, κολαοθη ^{τῇ Δίκῃ} σομένους παραδώσω· καὶ ἔτας ἀνείθητὸ μεράκιον. Ἐπὶ τέτω παρῆλθεν εἰσω Γαλλιῆν⊕ μετὰ τῶ πατρός· ὁ μὲν τὰ δεσμὰ τ' αἰχμαλωσίας ἔχων· ὁ δ' ἰσολῆ τε καὶ κινήσῃ χρώμεν⊕ μαλακώτερα, ὡσπερ ^{voss.} αἱ γυναῖκες. Καὶ ὁ Σειληνὸς πρὸς μὲν ἐκείνον·

Τίς ἔτος ὁ λευκολόφος

Πρόπαρ ὃς ἠγεῖται στρατῆ;

ἔφη. πρὸς δὲ τ' Γαλλιῆνον,

Ὅς καὶ χρυσὸν ἔχων πάντῃ τρυφᾷ,
ἢ ἔτε κέρη.

Τέτω δὲ ὁ Ζεὺς ἔειπε τῆς ἐκείσε θεοίνης ἐκβῆνα. Τέτοις ἐπεισέρχεται ^{voss.} Κλάυδι⊕, εἰς ὃν ἀπιδόντες οἱ θεοὶ ^{ὡσπερ τῆς ἐκείσε θοίνης ἐξεβάτην} πάντες, ἠγάθησαν τε αὐτὸν τῆς μεγαλοψυχίας, καὶ ἐπένευσαν αὐτῆ τῷ γένει τὴν ἀρχὴν· δίκαιον εἶναι νομίσαντες, ἔτω Φιλοπάτριδ⊕ ἀνδρὸς ἐπὶ πλείστον εἶναι τὸ γέν⊕ ἐν ἠγεμονία. Τέτοις ἐπεισέδραμεν Ἀύρηλιανὸς, ὡσπερ ἀποδιδράσκων τῆς ἐργοντας αὐτὸν παρὰ τῷ Μίνωι· πολλὰ γὰρ αὐτῷ συνίστατο δίκαι τῶν ἀδίκων φόνων, καὶ ἔφευγε τὰς γραφάς,

Euripid.
Phœniss

Rr

Φας, καιως απολογεμεν. Ηλιος δε, ο εμος δεσποτης, προς τε τα αλλα βοηθων, εχ ημισα δε και προς τετο αυτω συνηρα, φρασας εν τοις θεοις. αλλι απετισε την δικην η λεληθεν η δοθεισα Δελφοιςμαντεια,

Voss. ο υμος δεσποτης αυτω προς

Εικε παθοι τα κ ερεξε, δικη τ ι θεια γενοιτ.

Voss. Λικε Voss. δε id.

os inserit de id. Horkel p. 16

Τετω συνεισερχεσαι Προς Γεδομηκουλα πολεις ανασησας εν εδε ολοις ενιαυτοις επλα, και πολλα πανυ σωφρονως οικονομησας, αδικα ο πεπονθως, υπο των θεων ετιματο, τατε αλλα, και το της φονεας αυτω την δικην εκτισαι. Σικωπειν δε

Voss. αυτον ομωσ

ομωσ αυτον, ο μεν Σειληνος επειρατ, καιτοι πολλων αυτω σιωπαν παρακελευομενων. αλλ εατε, εφη, νυν γεν δι αυτω της εξης φρενωθηνα. Ουκ οίδα, ω Προβε, οτι

Voss. μιγνυνησ

τα πινα φαρμακα καλαμιγνυνησ τεσ οι ιατροι τω μελικρατω προσφερεσι; συ δε αυσηρης ηδα λιαν, και τραχυς αι, ειων δε εδαμξ. πεπονθας εν αδικα μεν, εινοτα δε ομωσ. Ου γαρ εσιν, ετε ιππων, ετε βοων αρχειν, ετε ημιονων, ημισα δε ανθρωπων, μη τι και των κεχαρισμενων αυτοις συγχωρξντα. ασπερ εδ' οτε τοις αδενξσι οι ιατροι μινα ενδιδοασιν, εν τοις μειξοσιν εχωσιν αυτες πειδομενεσ.

Voss. παπιδιον

Τι τετ, ειπεν ο Διονυσος, ω παπιδιον, φιλοσοφος ημιν ανεφανησ; Ου γαρ, ω πα, εφη, και συ φιλοσοφος υπ' εμξ γεγονασ; ουκ οίδα, οτι και ο Σωκρατης εοικωσ εμοι, τα πρωτεια καλα την φιλοσοφίαν απηνεγκατο των καθ' εαυτον ανθρωπων, ει τω Δελφω πισειεις, οτι εσιν απευδησ; εα τοιουν ημασ μη παντα γελοια λεγειν, αλλα και

rum nomine; quibus quasdam improbas defensiones prætens, reus erat convictus. Sol vero, dominus meus, & in reliquis opem ferre solitus, non minimo quoque illi adjumento hac in re fuit; palam inter Deos prædicans, ipsum pœnas dependisse, & oraculum apud Delphos redditum evenisse, *Judicium, si quis quæ fecit perferat, æquum est.*

Convenit & Probus, qui intra septem annos nondum completos septuaginta instauravit urbes, & multa quoque domi prudenter instituit. Huic, licet iniqua passo, magnus a Diis in multis rebus habitus est honos, cum ob id maxime, quod ejus percussores tanti sceleris ergo ipsi pœnas luerunt. Illum tamen Silenus nihilo secius irridere & cavillari conatus est. Et multis illum tacere jubentibus: Sinite, inquit, eos qui sequentur ex isto prudentiores evadere. An ignorasti, o Probe, medicos melicrato amaris medicamentis infuso, jucundiora propinare?

Tu vero, qui nihil unquam cuiquam condonasti, cum in tota tua ratione longe severior & asperior, quam par erat, fueris, iniquam, sed tamen meritam, calamitatem pertulisti. Nemo enim aut equis, aut bobus, aut mulis, nedum hominibus, recte præfuerit, nisi eorum gratiæ & voluntati aliquid dederit; ut fit cum medici ægrotorum cupiditatibus in levibus rebus indulgent, quo illos sibi in majoribus obsequentes præstent. Quid ita, o patercule, inquit Dionysius, te nobis philosophum de repente exhibuisti? Non & tu, o fili, inquit ille, in philosophicis quoque disciplinis a nobis es institutus & eruditus? An nescis & nobis persimilem fuisse Socratem, qui primas inter suæ ætatis philosophos tenuit? si quidem tu Delphicum oraculum minime mendax esse persuasum habes. Liceat igitur nobis per te non omnia ridicula dicere, sed

sed seria & gravia levibus nonnunquam mi-
scere. Hæc illis inter se differentibus, Ca-
rus una cum filiis ad convivium accedere
voluit, sed a Justitia repulsam tulit. Dein-
de Diocletianus, secum ducens Maximianos
duos, & avum meum Constantium, cum
splendido ornatu in medium progressus est.
Hi quidem manibus se invicem tenebant,
neque ex æquo gradiebantur, sed Diocle-
tianum chori in modum circumstant:
quos sibi ille apparitorum vice fungi & præ-
ire volentes prohibebat; nihil enim sibi
præcipuum arrogare studebat. Ut vero
pariter cum aliis incedere cœpit, cum se o-
neris mole premi & urgeri sentiret, omnia
quæcunque humeris gestabat inter eos par-
titus, solutus & expeditus iter faciebat. Ho-
rum concordiam Dii admirati, longe di-
gniori præ multis aliis loco sedere præcepe-
runt. At Maximianum acerbè & intempe-
ranter sese gerentem, Silenus non dignum
duxit, quem dicteris incesset; sed in cœ-
tum & convivium Imperatorum non admi-
sit. Non solum enim erat in omni gene-
ris libidines effusus & intemperans, verum
etiam rerum novarum cupidus, & perfidiæ
plenus, neque in omnibus tetrachordo con-
cors. Quamobrem ipsum Nemesis conti-
nuo in fugam conjecit: fugitque nescio quo
locorum; nec enim mihi in mentem venit ea
de re Mercurium percontari. Ab hoc &
adnatum est huic in omnibus concordie te-
trachordo aliud grave, durum, & turbulen-
tum *systema*. Hosigitur duos ne quidem
coetus Heroum limen attingere, numen illud,
quod justitiæ præest, permisit. Licinium ve-
ro eo usque loci progressum, propterea
quod multa turpia & nefaria scelera commi-
serat, quamcitissime Minos profligavit.
Constantinus autem accessit intro, & longo
temporis spatio sedit. Secundum ipsum & e-
jus filii. Nec enim Magnentio patuit aditus,
quia nihil unquam sani fecerat. Licet enim

Α σπυδαία. Ἐτι διαλεγομένων αὐτῶν
πρὸς ἀλλήλους, ὅτε ΚᾶρⓄ ἄμα
τοῖς πασι, εἰσφρῆσαι βεβηθεὶς εἰς
τὸ συμπόσιον, ἀπελήλατ' παρα-
τῆς Δίκης. Καὶ ὁ Διοκλητιανὸς, ἄ-
γων μετ' ἑαυτῶ Μαξιμιανῶ τε τῶ
δύω, καὶ τ' ἐμὸν πάππον Κωνσταν-
τιον, ἐν κόσμῳ προῆγεν. Εἶχοντο
ἢ ἀλλήλων τὰ χεῖρες, καὶ ἐβάδιζον,
ὅσα ἐξ ἴσης· ἀλλ' οἷα χορὸς τις ἦν
περὶ αὐτὸν, τῶν μὲν ὡσπερ δορυ-
φορέων, καὶ προθύρων αὐτῶ βελο-
μένων, τῶ δὲ ἐργοντῶ. Ἐδὲν γὰρ
ἤξις πλεονεκτεῖν. Ἐς δὲ ξύνει,
κάμνοντ' ἑαυτῶ, " αὐτοῖς διδὸς ἅ-
παντα ὅσα ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων,
αὐτὸς ἔυλυτ' ἐβάδιζεν. ἠγάθη-
σαν οἱ θεοὶ τῶν ἀνδρῶν τὴν ὁμόνοιαν,
καὶ ἐπέτρεψαν αὐτοῖς πρὸ πολλῶν
πάνυ καθῆσθαι. Δεινῶς δὲ ὄντα
τὸν Μαξιμιανὸν ἀκόλαστον, ὁ Σει-
ληνὸς ἐπισκώπλει μὲν ἐν ἤξις, τὸ
C δὲ τῶν βασιλέων ἐν εἰσεδέχετο
συσσίτιον. Οὐ γὰρ μόνον τὰ εἰς
Ἀφροδίτην ἦν παντοίας ἀσελγῆς,
ἀλλὰ καὶ Φιλοπράγμων, καὶ " ἅ-
πιστῶ, καὶ ἔτα πάντα τῶ τέτρα-
χόρδῳ συνωδῶν. Ἐξήλασεν ἐν αὐ-
τὸν ἡ Δίκη ταχέως· εἶτα ἀπῆλ-
θεν ἐν οἶδα " ὅπη γῆς· ἐπελαθόμεν
γὰρ αὐτὸ παρατῶ Ἐρμῶ πολυ-
πραγμονῆσαι. Τέτω δὲ τῶ παν-
αρμονίῳ τέτραχόρδῳ παραφύεται
D δεινὸν, καὶ τραχὺ, καὶ παραχῶδες
σύστημα. " Τῶ μὲν ἐν δύω, ἔδὲ
τῶν προθύρων ἀψαοθαι τῆς τῶν
Ἡρώων ἀγορᾶς ἡ Δίκη συνεχώ-
ρησεν. Λικίνιον δὲ μέχει τ' προθύ-
ρων ἐλθόντα, πολλὰ καὶ ἄτοπα
πλημμελῆντα, ταχέως ὁ Μίνως ἐξή-
λασεν. Ὁ ΚωνσταντῖνⓄ δὲ παρήλ-
θεν εἰσω, καὶ πολὺν ἑκαθέσθη
χρόνον· εἶτα μετ' αὐτὸν τὰ παῖδια.
Μαγνητῖω γὰρ ἐν ἦν εἰσοδῶ, ὅτι
μηδὲν ὑγιῆς ἐπεπράγῃ, καίτοι πολλὰ
ἔδοντ'

ἔδοκ' πεπραχθαι τῶ ἀνδρὶ καλά. οἱ θεοὶ δὲ ὁρῶντες, ὅτι μὴ ταῦτα ἐκ καλῆς αὐτῷ πεποιήται διαθέσεως, ἔων αὐτὸν οἰμῶζειν ἀποτρέχοντα.

Ἔουσης δὲ τοιαύτης τ' ἀμφὶ τὸ δεῖπνον παρασιευῆς, ἐπόθεν μὲν ἔδεν οἱ θεοὶ, πάντα γὰρ ἔχουσιν· αὐτῶν δὲ τῶν Ἡρώων ἔδοκ' τῷ Ἑρμῇ διαπειραῖσθαι· καὶ τῷ Διὶ τῶν ἐκ ἀπὸ γνάμης ἦν. ἔδειτο δὲ καὶ ὁ Κυρῖνος,

Voss. μεταγεν παρ' εἰαυ τὸν

Voss. εἶπεν, ἐκ ἀνεξ. ὦ Κυρ.

Voss. παρακαλεῖς

Voss. ἀποπειρωμένοι, τῷ ἐελτί- ονι τιθε- μεθα

Voss. ὡσιν τάξι

Voss. οἴοντε

Voss. εἶχον

ἤδη τινα "μετάγειν ἐκείθεν παρ' εἰαυτὸν· Ἡρακλῆς δὲ, "ἐκ ἀνέξομαι, εἶπεν, ὦ Κυρῖνε· διὰ τι γὰρ ἐχὶ καὶ τὸν ἐμὸν Ἀλέξανδρον ἐπὶ τὸ δεῖπνον "παρεκάλεις; σὲ τοίνυν, εἶπεν, ὦ Ζεῦ, δέομαι, εἴ τινα τῶν ἐγνωκας ἀγειν πρὸς ἡμᾶς, ἦκειν τ' Ἀλέξανδρον κέλευε. τί γὰρ ἐχὶ κοι-

νῆ τ' ἀνδρῶν "ἀποπειρασόμενοι τῶ βελίονⓄ δέομεθα; Δίκαια λέγειν ὁ τῆς Ἀλιμῆνης ἔδοκ' τῷ Διὶ· ἢ ἐπεισ- ελθόντος αὐτῷ τοῖς Ἡρωσιν, ἔτε ὁ Καῖσαρ, ἔτε ἄλλος τις, ἐπανάτατο καλα-

λαβῶν δὲ σχολάζουσιν καθέδραν, ἢ ὁ τῶ Σεβήρη παῖς ἐπεποιήτο εἰαυτῷ, (ἐκείνⓄ γὰρ ἀπελήλατο διὰ τὴν ἀδελφοκτονίαν) ἐνεκάθισε. Καὶ ὁ Σεληνός ἐπισκώπων τ' Κυρῖνον· ὄρα, εἶπε, μὴ ποτε ἔτοι ἐνός" ὡσιν ἐκ ἀντάξιοι τῶν τῶ Γραμῆ. νῆ μὰ Δία, εἶπεν ὁ ΚυρῖνⓄ, οἶμαι πολλὰς εἶναι μὴ χείρονας. ἔτω δὲ αὐτὸν οἱ ἐμοὶ τεθαυμάσια ἐκγονοὶ, ὡς μόνον

αὐτὸν ἐκ πάντων, ὅσοι γεγονῶσιν ἠγεμόνες ξένοι, ὀνομάζουσι καὶ νομίζουσι μέγαν. ἔ μὴν ἔτι καὶ τῶν παρ' εἰαυτοῖς γεγονότων" οἴονται μείζονα τῶτον, ἴσως μὲν ὑπὸ Φιλαυτίας παθόντες, ἴσως δὲ καὶ ἔτις "ἐχόντες· εἰσόμεθα δὲ αὐτίκα μάλα τῶν ἀνδρῶν ἀποπειρωμένοι. Ταῦτα μάλιστα λέγων ὁ ΚυρῖνⓄ ἠερθεῖα· καὶ δῆλⓄ ἦν ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῶν ἀπογόνων τῶν εἰαυτῷ, μήπῃ τὰ δευτερεῖα λαβόντες

A ab ipso multa egregie gesta videri possint, quia tamen Dii perspexerunt hæc non a recto & confirmato animi judicio profecta esse, fugientem eum in luctu dimiserunt.

Hujuscemodi igitur erat prandii apparatus: et Dii quidem nihil desiderabant, sunt enim omnia in eorum manu & potestate; Mercurio autem visum est Heroas ipsos experiri. Nec ab hoc Jovis sententia abhorrebat. Postulabat vero & Quirinus jamdudum, ut aliquem alium ex suis illuc introduceret. Non feram, o Quirine, inquit Hercules. Cur enim & non meum Alexandrum huic convivio adhibuisti? Te igitur, o Jupiter, inquit, oro atque obtestor, si quem horum ad nos constituisti intrimitere, Alexandrum venire jube. Cum enim palam de viris fortibus periculum facturi sumus, cur præstantiore caremus? Justa & rationi consentanea dicere Jovi patri Alcmenæ filius visus est. Et in coetum Heroum ingrediente Alexandro, neque Cæsar ipse, neque quisquam alius assurgere dignatus est. At ille cathedram accipiens, quam ipsi vacuam fecerat Severi filius, (etenim propter fratricidium ab Heroum consuetudine repulsus fuerat) sedit. Quo facto in Quirinum Silenus jocans: Vide, inquit, ne hi omnes cum hoc uno Græco comparari digni sint. Per Jovem, inquit Quirinus, inter eos opinor esse quamplures ipsi nulla re inferiores. Tanta autem

D hunc mei posterum sunt admiratione profecuti, ut solum eum inter duces externos & vocent & censeant Magnum; non quo eum majorem reliquis apud se natis judicent, seu quod plus æquo sibi favent & suis student, seu forte quia ita res habet. Illud vero cujusmodi sit, postea certo cognoscemus, ubi de viris periculum fecerimus. Quæ cum dixisset Quirinus, erubuit. Ex quo facile perspectum est, ipsum suorum posterorum causa vehementer laborare, ne in secundis partibus

partibus hærent. Post hæc Jupiter apud Deos proposuit, an oporteret omnes decertare, an vero istud certamen ad gymniorum morem instituendum foret: in quibus qui illum vicit, qui plures affecutus est palmas, unius victor cæteris quoque præstare censetur, qui ab eo, de quo victoriam retulit, superati sunt; licet cum ipsis in certamen non venerit. Et ea quidem iudicii faciendi ratio, tanquam valde apta & explicata, ab omnibus Diis communi voce & sententia est approbata. Edixit igitur Mercurius, primum adesse Cæsarem, deinde Octavianum, tertium Trajanum, tanquam bellicosiores. Hinc factò silentio, rex Saturnus Jovem intuitus: Miror, inquit, bellica laude illustres Imperatores ad hoc certamen vocatos, Philosophum vero neminem; quamvis hi quoque non minus mihi cari sint quam reliqui. Vocate igitur & intro Marcum. Et ille quidem accersitus adfuit gravis & constans valde, tum oculis, tum vultu, præ animi contentione, aliquantulum severo & nonnihil contracto simili; pulchritudinem, quam nemo imitatione assequi posset, in eo demonstrans, quod esset horridus & incomtus. Erat enim barba prolixa, & amictu ex omni parte frugali & modesto. Denique propter paucitatem alimentorum corpus illi erat splendidius & nitidius, ipsius purissimi, ut arbitror, & *clarissimi luminis* instar. Illo vero intra sacra septa intromisso, Dionysius cæpit dicere: O Saturne rex, & Jupiter pater, utrum aliquid imperfectum & depravatum inter Deos versari fas est? Quibus nihil respondentibus: Atqui accersamus & huc, inquit, aliquem voluptatis sectatorem. Sed huc, Jupiter ait, quenquam pedem inferre nefas est, qui nostra non reveratur & probet. Fiat itaque, respondit Dionysius,

Α οίχωνται. Μετὰ τῶν ὁ Ζεὺς ἤρεσε
 τὰς θεάς, πότερον χερὶ πάντας ἐπὶ
 τὸν ἀγῶνα καλεῖν, ἢ καθάπερ ἐν τοῖς
 γυμνικοῖς ἀγῶσι γίνεται, οἷτ' πολλὰς
 ἀνελομένῃ νίκῃς κερδήσας, ἐνὸς
 περιγενομένου, ἔδεν ἔλαττον δοκεῖ
 κἀκείνων γεγονέναι κρείσσων, οἱ προσ-
 επάλασαν μὲν ἑδαμῶς αὐτῶ, τῶ
 κερδήθέντι δὲ ἤτλις ἐγένοντο. Καὶ
 ἔδοκει πᾶσιν ἡ τοιαύτη σφόδρα ἐμ-
 Β μελῶς ἔχειν ἐξέτασις. Ἐκήρυττεν
 ἔν ὁ Ἑρμῆς, παρῆναι Κάισαρα· καὶ
 τ' Οὐλαδιανὸν ἐπὶ τῷ. Τραϊανὸν
 δὲ ἐκ τρίτῃ, ὡς πολεμικώτερος.
 Εἶτα γενομένης σιωπῆς, ὁ βασιλεὺς
 Κρόνῳ βλέψας εἰς τ' Δία, θαυμά-
 ζειν, ἔφη, πολεμικὸς μὲν αὐτοκρά-
 τορας ὄρων ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τριπλὸν κα-
 λυμένῃς, ἔθενά μὲντοι Φιλόσοφον.
 ἐμοὶ δὲ, εἶπεν, ἔκ ἤτλόν εἰσι οἱ τοιῶ-
 C τῳ φίλοι. καλεῖτε ἔν εἰσω καὶ τ'
 Μάρκον. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Μάρκῳ
 κληθεὶς παρήλθε, σεμνὸς ἄγαν ὑ-
 πὸ τ' πόνων ἔχων τάτε ὄμματα, καὶ
 τὸ πρόσωπον ὑπὸ τι συνεσαλμένον,
 κάλλῳ δ' ἀμήχανον ἐν αὐτῷ τῷ
 δεικνύων, ἐν ᾧ παρῆχεν ἑαυτὸν ἀ-
 κομψον καὶ ἀκαλλώπισον. ἢ τε ἦ
 ὑπήνη βαθεῖα παντάπασιν ἦν αὐτῷ,
 καὶ τὰ ἱμάτια λίλα καὶ σώφρονα,
 καὶ ὑπὸ τῆς ἐνδείας τῶν τροφῶν ἦν
 αὐτῷ τὸ σῶμα διαυγέσαλον καὶ δι-
 αφανέσαλον, ὡσπερ αὐτὸ, οἶμα, τὸ
 καθαρώταλον καὶ εἰλικρινέσαλον Φῶς.
 Ἐπεὶ καὶ ἔτ' ἦν εἰσω τῶν ἱερῶν
 περὶβόλων, ὁ Διόνυσῳ εἶπεν· ὦ
 βασιλεῦ Κρόνε, καὶ Ζεῦ πάτερ, ἄ-
 ρα ἄξιον ἐν θεοῖς ἀτελὲς εἶναί τι;
 τῶν δ', ἔ φαμένων, " εἰσαγάγωμεν
 ἔν τινά καὶ ἀπολαύσεως ἐργαστῆν ἐν-
 θαδί. Καὶ ὁ Ζεὺς· ἀλλ' ἔ θεμίλον
 εἰσω Φοιτᾶν, εἶπεν, ἀνδρὶ μὴ τὰ ἡ-
 μέτερος ζηλῶντι. Γινέσθω τοίνυν ἐ-
 πὶ τῶν προθύρων, εἶπεν ὁ Διόνυ-
 Rr iij σϙ,

Voss.
αὐτοῖς

σῶ, " αὐτῶν ἡ κρίσις. ἀλλ', εἰ τῶ- A
το δοκεῖ, καλῶμεν ἄνδρα, ἐκ ἀπό-
λεμον μὲν, ἡδονῆ δ' καὶ ἀπολαύσε-
χειροφθέσερον. ἡκέτω δ' ἄχρη
τῶν προθύρων ὁ Κωνσταντῖνος. Ἐ-
πει δ' ἐδέδοκτο καὶ τῶν· τίνα γὰρ
" ἔχρη τρόπον αὐτῶν ἀμιλλᾶσθαι,
γνωμὴ πρεσβέτη· καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς
ἡξίς λέγειν ἕκαστον ἐν μέρει περὶ τῶν
ἐαυτῶν, τίθεσθαι δὲ τῶν θεῶν τὴν
ψῆφον. Οὐ μὲν ἐδόκη ταῦτα τῶ
Ἀπόλλωνι καλῶς ἔχειν· ἀληθείας
γὰρ εἶναι, καὶ ἐπιθανότητι, ἐδὲ αἰ-
μιλλίας, ἐν θεοῖς ἔλεγχον καὶ ἐξέτα-
σιν. Βεβλόμενος δὲ ὁ Ζεὺς ἀμφο-
τέρους χαρίζεσθαι, καὶ ἅμα προσά-
γειν ἐπὶ πλεον αὐτοῖς τὴν συνουσίαν· ἔ-
θεν, εἶπε, κωλύει λέγειν τε αὐτοῖς ἐπι-
τρέψαι, μικρὰ τῶ ὕδατι " ἐπιμετρή-
σαντας ἡμᾶς· εἶτα ὕσερον ἀνερωτῶν,
καὶ ἀποπειρᾶσθαι τῆς ἐκάστης διανοί-
ας. καὶ ὁ Σειληνὸς ἐπισκώπτων· C
ἀλλ' ὄρα, ὦ Πόσειδον, μὴ νομίσαν-
τες αὐτὸ νέκταρ εἶναι, Τραϊανὸς τε,
καὶ Ἀλέξανδρος ἅπαν ἐκροφήσω-
σιν τὸ ὕδωρ, εἶτα ἀφέλωνται τῶν
ἄλλων. καὶ ὁ Ποσειδῶν, ἐ τῶ ὕ-
δατι, εἶπεν, ἀλλὰ τῶ ὑμέτερον πό-
ματι, ἐρασαί τῶ ἄνδρε ἐγενέσθην.
ὑπὲρ τῶν σεαυτῶν τοι γὰρ ἐν ἀμ-
πέλων μάλλον, ἢ τῶν ἐμῶν πηγῶν,
ἄξιόν ἐστί σοι δεδιέναι. Καὶ ὁ Σειλη- D
νὸς δηχθεὶς ἐσιώπα, καὶ τοῖς ἀγω-
νιζομένοις ἐκ τῶν τὸν νῦν προσεῖ-
χεν. Ἑρμῆς δὲ ἐκήρυττεν·

Voss.
ἐπιμε-
τρήσαν-
τεςγε. ἀλλ'
ὅπως, μὴ
νομίσαν-
τες

" Ἀρχὴ μὲν ἀγῶν
ὁ τῶν καλλίστων
ἄθλων ταμίας·
καρὸς δὲ καλεῖ,
μηκέτι μέλλειν.
Ἀλλ' ἀκρόντες
τῶν ὑμέτερον

de eo circa vestibulum iudicium: &, si ita
videtur, tum demum adhibeamus homi-
nem, non quidem omnino bellicæ virtutis
inexpertem, sed voluptatum fruitione & de-
liciis emollitum. Veniat igitur ad limen us-
que Constantinus. *Quum hoc quoque pla-*
cuisse, (jam enim, qua ratione ipsos certamen
inire oporteret, sententia dicta fuerat) Mer-
curius quidem censebat sigillatim unum-
quemque oportere de seipso dicere, deinde
Deos de singulis suffragia ferre. Hæc Apol-
lini non recte statui videbantur. Etenim ve-
ritatem, non persuasionis vim, aut dicendi
suavitatem, a Diis perpendi & examinari.
Sed Jupiter, cum utrisque gratificari cu-
peret, simul & eorum consuetudinem in-
longius tempus producere: Nihil pro-
hibet, inquit, ad aquæ rationem,
quam unicuique ad certum modum mensu-
ramque largiemur, ipsos jubere dicere; dein-
de interrogare, & singulorum sensus inti-
mos explorare. Ad hoc Silenus facete ad-
modum Neptuno illudens: Sed vide, o
Neptune, ne Trajanus & Alexander nectā-
ris loco aquam omnem exforbeant, sicque
dicendi facultatem reliquis præripiant. Cui
Neptunus: Haud equidem meæ aquæ, sed
vestræ potionis avidiores illi viri fuerunt.
Tuis igitur te vineis, quam me meis fonti-
bus, timere magis convenit. At Silenus
morsus conticuit, seque toto animo dein-
ceps ad certantes convertit. Tum Mercu-
rius huiusmodi præconio est usus:

*Incipis quidem certamen
pulcherrimorum
premiorum iudex;
tempus autem suadet
haud amplius cunctari.
Sed audientes
hanc nostram*

Præ-

*praconis vocem,
 Reges, qui antea
 gentes multas
 subegistis,
 Et in hostes
 infestam hastam
 acuentes, simul
 consilio plenam
 providamque mentem:
 agite, in controversum
 sistite vos iudicium.
 Quique sapientiam,
 finem beatissima
 statuistis vita:
 Et qui inimicos
 multis malis afficere,
 beneficiis autem amicos,
 finem vita
 duxistis præclara:
 sive quibus latissima
 voluptate frui,
 meta est laborum;
 epulisve aut nuptiis,
 oculorum oblectamentis:
 mollibusve indui
 vestibus, simul
 gemmatis
 circum summas manus
 armillis, visa est
 summa felicitas.
 Victoria autem exitus
 Jovi erit cura.*

Hujusmodi igitur a Mercurio habito præconio, sortes duxerunt. Et fors quidem quodammodo Cæsaris in omnibus rebus principem locum obtinendi cupiditati concurret. Quæ res eum hilariorem multo & alacriorem reddidit. Quamobrem parum absuit quin iudicium Alexander subterfugeret; sed ipsum magnus Hercules bono animo esse jubens, continuit. A Cæsare secundum dicendi locum nactus est

A κήρυκα ἑσάν,
 οἱ τὸ πρὶν βασιλεῖς,
 ἔθνεα πολλὰ
 δελωσάμενοι,
 καὶ πολέμοισιν
 δαῖον ἔγχε^σ
 θήξαντες, ὁμᾶ

γνώμης τε μέγαν
 πινυτόφρονα νῦν,
 ἴτ' ἐς ἀντίπαλον
 ἴσατε κρίσιν·

B οἱ τε φρόνησιν
 τέλ^σ ὀλβίης
 θέμενοι βιοτῆς·
 οἷς τ' ἀνλιβίης

κακὰ πόλλ' ἔρξαι,
 καὶ χρηστὰ φίλης,
 τέκμαρ βίους
 νενόμισο καλῶ·

καὶ ὄθ' ἠδίην
 ἀπόλαυσιν ἔχειν,
 τέγματα μόχθων·
 δαίτας τε γάμους,
 ὄμμασι τερπνά·

C μαλακὰς τε φέρειν
 ἐσθῆτας, ὁμᾶ
 λιθοκολλήτοις
 περὶ χεῖρας ἀκρας
 ψελίοισι, φάνη
 μακαριστότατον.
 Νίκης δὲ τέλ^σ

D Ζηνὶ μελήσῃ.

Τοιαῦτα τῶ Ἑρμῶ κηρύττοντ^σ, ἐκλήρθντο· καὶ πῶς συνέδραμε τῇ τῶ Καίσαρ^σ ὁ κληρ^σ φιλοπρωτία. τῶτο ἐκείνον μὲν ἐποίησε γαῦρον καὶ σοβαρώτερον. ἐδέησε δὲ διὰ τῶτο μικρῶ καὶ φεύγειν τὴν κρίσιν ὁ Ἀλέξανδρ^σ. ἀλλὰ παραθαρρύνων αὐτὸν ὁ μέγας Ἡρακλῆς ἐπέσχε. Δεύτερ^σ δὲ ἐπ' ἐκείνω λέγειν ἔλαχεν

Voss. ἐλ. Αλεξ.

Voss. γενέσθαι

Voss. γενόμενος

Voss. τίνα Voss. ἀξιότατα

Voss. ἐγ. δευτ.

Voss. τῆτό τε

Voss. ἐγὼ πρὸς Ἀριόβιστον

ἔλαχεν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ δὲ τῶν ἐξῆς οἱ κληῖροι τοῖς ἐνάσθαι χρόνοις συμ-
 προῆλθον. Ἡρξασθ' ἔν' ὁ Καῖσαρ ὠδὶ.
 Ἐμοὶ μὲν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, γενέσθαι ἐν τηλικαύτῃ συνέβη πόλῃ, μείλιτος ἄνδρας, ὥστε τὴν μὲν ὅσον ἔπαύσατο ἄλλη πόλις ἐξασίλευσε, βασιλεύειν· τῆς δὲ ἀγαπητόν, καὶ τὸ τὰ δεύτερα κομίσασθαι. Τίς γὰρ πόλις ἀπὸ τρισχιλίων ἀνδρῶν ἀρξάμενη, ἐν ἧδὲ ὅλοις ἔτεσιν ἐξακοσίοις, ἐπὶ γῆς ἦλθε πέρατα τοῖς ὅπλοις; ποῖα δὲ ἔθνη πολλὰ τοσάτους ἀνδρας ἀγαθῆς τε καὶ πολεμικῆς παρέσχετο καὶ νομοθετικῆς; θεῶς δὲ ἐτίμησαν ἔτω τίνες; Ἐν δὲ τῇ τοσαύτῃ καὶ τηλικαύτῃ πόλῃ γενόμενος, ἔτῃς καὶ ἑμαυτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς πρώτου, παρήλθον τοῖς ἔργοις. Καὶ τῶν ἐμῶν μὲν πολιτῶν, εὖ οἶδα ὡς ἔθεις ἀνλιποῖσέ μοι τῶν προωρίων. εἰ δὲ Ἀλέξανδρος ἔτοσι τόλμα, τί τῶν ἔργων τῶν ἑαυτῆς τοῖς ἐμοῖς ἀξιότατα παραβάλλειν; ἴσως τὰ Περσικὰ, ὥσπερ ἔχ' ἑωρῆκώς ἐγγηγερέμενα μοι τοσαῦτα κατὰ Πομπηίου τρόπαμα. Καὶ τοὶ τίς δεινότερος στρατηγὸς γέγονε, Δαρεῖος ἢ Πομπηῖος; πόλιον δὲ ἀνδρειότερον ἠκολούθη στρατόπεδον; τὰ μὲν ἔν' μαχιμώτατα τῷ Δαρείῳ πρότερον ὑπακόντων ἐθνῶν, ἐν τῇ Καρῶν μοίρῃ Πομπηῖος εἶχεν ἐπόμενα. τῆς δὲ ἐκ τῆς Εὐρώπης, οἱ τὴν Ἀσίαν πολυτάκτως πόλεμον ἐπάγασαν ἐτρέψαντο, καὶ τῶν αὐτῶν τῆς ἀνδρειοτάτης, Ἰταλῆς, Ἰλλυριῆς, Κελτικῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν Κελτικῶν ὑπεμνήσθην, ἄρα τοῖς Γετικοῖς ἔργοις Ἀλέξανδρος, τὴν τῆς Κελτικῆς ἀντιλάττομεν καθάρσει; ἔτι ἅπαξ ἐπεραιώθη τὸν Ἰστρον. ἐγὼ δὲ δεύτερον τὸν Ῥῆνον. Γερμανικὸν αὖ τῆς τὸ ἐμὸν ἔργον τῆς δὲ ἀνέστη μὲν ἔδῃς. ἐγὼ δὲ πρὸς Ἀριόβιστον ἠγωνισάμην. πρῶτος

A Alexander. Tum reliquis aliis postquam, ut cujusque ferebant tempora, sortes obtigerunt, sic Cæsar orsus est:
 Mihi vero, o Jupiter & Dii, in hujusmodi nasci contigit civitate, post tot claros viros, quæ quidem imperium suum eo, quo nulla unquam alia civitas dominata est, protulit, ut reliquæ omnes æqui bonique consulere debeant, si secundas ab hac partes ferant. Quæ enim civitas a tribus hominum millibus initium ducens, sexcentis annis nondum exactis, armis ad extremas usque oras pervenit & penetravit? Quænam gens tam sæpe, totque viros probos & illustres belli pacisque artibus præbuit? Et quinam tam pie Deos coluerunt? In tanta igitur tamque celebri civitate natus, non solum meos æquales, sed etiam eos qui unquam fuerunt, rerum gestarum gloria superavi. Et meorum quidem civium scio neminem, quo minus mihi primæ deferantur partes, intercessurum. Quod si hoc Alexander audeat, quodnam suorum facinorum cum meis comparari dignum censebit? Persica forte; tanquam non viderit tot a me erecta & excitata de Pompejo tropæa. Nam, cedo, quis acrior & rei militaris peritior dux extitit, Darius an Pompejus? Quem firmior & robore militum instructior exercitus est secutus? Bellicosiores gentes, quæ unquam Darii imperio paruerunt, Carum loco Pompejus in exercitu habuit. At vero Europæ, sæpius Asiæ bellum inferenti vastitatem intulerunt, & maxime earum fortissimi Itali, Illyrici, & Celtæ. Sed quando Celtarum memini, num Geticis Alexandri rebus Gallia expugnationem conferemus? Hic semel transivit Istrum; ego iterum Rhenum. Hoc vero est eximium meum Germanicum facinus, quo nemo se mihi antetulerit. Ego contra Ariovistum manus conferui. Ego Romanorum primus exterius mare trajicere

trajicere sum ausus; quod meum factum fortasse plurimum in se habet admirationis. Decet enim tantam meam animi magnitudinem & fortitudinem admirari. Sed illud multo præclarissimum, me primum omnium e navi desiliisse: Heluetios taceo, & Iberorum gentem. Neque dum ullius rei a me in Gallia gestæ mentionem feci; cum tamen illic plus quam trecenta oppida, atque ducentas non minus hominum myriadas, subegerim. Quæ cum tot tantæque sint, tum illud maximum & fortissimum, quod re in eum locum adducta, ut mihi contra cives meos bello dimicare necesse esset, victoriam ex ipsis Romanis, qui ad hoc usque tempus inexpugnabiles & invicti permanserant, reportavi. Quod si quis multitudine præliorum nos judicet; ego ter plus acie conflixi, quam Alexandrum decertasse prædicant, qui ejus res magnifice efferunt & extollunt. Si multitudine urbium captarum; non in Asia solum, sed & in Europa quamplurimas urbes everti. Hic quidem Ægyptum spectans pertransivit; ego convivia celebrans domui. Vultis quoque utriusque clementiam & moderationem post adeptam victoriam sciscitari & expendere? Ego inimicis meis veniam concessi, qui deinde ea in me admiserunt, quæ Numini justitiæ præfidi curæ fuerunt. Hic, præterquam quod in hostes crudelis fuit, ne quidem ab amicis temperavit. Quia vero mecum de primis partibus contendere paratus es, neque mihi statim una cum aliis cedis; tu quidem me cogis dicere, te perquam acerbum & crudelem in Thebanos extitisse. Ego vero multa mansuetudine & humanitate complexus sum Helvetios. Illorum quidem tu urbes incendiisti; horum ego a propriis civibus eversos & combustos penates reparavi & restitui. Ecquid denique tanti fuit decem milia Græcorum superasse, & quindecim myriadas hominum invadentium pugnando su-

A ἐτόλμησα Ῥωμαίων ἐπιβῆναι τῆς ἐκπὸς θαλάσσης. καὶ τῶν ἦν ἴσως τὸ ἔργον θαυμαστόν. καὶ τοὶ τὴν τόλμαν καὶ ταύτην ἀξίον θαυμάσαι· ἀλλὰ τὸ μείζον μοι, τὸ ἀποβῆναι τῆς νεῶς πρῶτον. καὶ τὰς " Ἐλβετίους ^{Voss.} ^{ΕΛΒΕΤΙΟΥΣ} ^{Voss.} ^{Ἐβραίων} ^{ΕΒΡΑΙΩΝ} ^{vid.} ^{Observ.} σιωπῶν· ἢ τὸ τῶν " Ἰβήρων ἔθνος. οὐδενὸς ἔτι τῶν Γαλατικῶν ἐπεμνήσθην πλεόν ἢ τριακοσίας ὑπαγαγόμεναι πόλεις, ἀνδρῶν δὲ ἔκ' ἐλάσσης ἢ διακοσίας μυριάδας. " Οὐτῶν δὲ τῶν μοι " τοιούτων τ' ἔργων, ἐκείνο μείζον ἦν καὶ τολμηρότερον. ἐχρῆν γὰρ με καὶ πρὸς αὐτὰς διαγωνίζεσθαι τὰς πολίτας, καὶ κρατεῖν τ' ἀρχῶν καὶ ἀνικῆτων Ῥωμαίων. εἴτε δὲ πλήθ' τις κρινέ' παραλάξων, τείσ τοσαυτῆς παρελαξάμην, ὅσῃς ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου κομπάζουσιν οἱ τὰ περὶ αὐτῶν σεμνοποιῶντες· εἴτε πλήθ' πόλεων ἀρχμαλώτων· ἢ τῆς Ἀσίας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς Εὐρώπης τὰ πλεῖστα κατεσφάμην. Ἀλέξανδρος Ἀίγυπτον παρεῖλθε θεωρῶν· ἐγὼ δὲ συμπόσια συγκροτῶν κατεπόλεμησα. τὴν δὲ μετὰ τὸ κρατῆσαι πρῶτον βέλεσθε ἐξελάσαι τὴν παρ' ἐκατέρω; ἐγὼ καὶ τοῖς πολεμίοις συνέγων· ἔπαθον δὲ ὑπ' αὐτῶν ὅσα ἐμέλησε τῇ Δίκῃ· ὁ δὲ πρὸς τοῖς πολεμίοις, ἔδ' ἐτῶν Φίλων " ἀπείχετο. " Ὅτι δὲ περὶ τῶν πρῶτων ^{Voss.} ^{ἀπὶ χεῖ} ^{το} μοι ἀμφισβητεῖν οἷός τε ἔσῃ, καὶ ἐκ αὐτόθεν σὺ παραχωρήσεις μετὰ τῶν ἄλλων· ἀλλὰ ἀναγκάζεις με λέγειν, ὅπως μὲν ἐχρήσω πιερώς Θεβαίοις· ἐγὼ δὲ τοῖς " Ἐλβετίοις Φιλανθρώπως. σὺ μὲν γὰρ ἐκείνων κατέκαυσας τὰς πόλεις· ἐγὼ δὲ τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων πολιτῶν κεκαυμένας πόλεις ἀνέστησα. Καί τοι ἢ τί τοσούτον ἦν, μυρίων Γραικῶν κρατῆσαι, καὶ πεντεκαίδεκα μυριάδας ἐπιφερομένας ὑποσῆναι; Πολλὰ εἰπεῖν ἔχων ἔτι

περὶ ἑμαυτῶν ἢ τῶνδε, τῶν μὴ σχολῆν ἀ-
γειν, ἤκιστα τὸ λέγειν ἐξεμελέτησα.
διόπερ χρῆ συγγνώμην ὑμᾶς ἔχειν.
ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων, καὶ περὶ τῶν
μὴ ῥηθέντων, τὴν ἴσην καὶ δικαίαν ἐξέ-
λασιν ποιημένους, ἀποδιδόναι μοι τὸ
πρωτεῖον.

Τοιαῦτα εἰπόντις τῶν Καίσαρος,
καὶ λέγειν ἔτι βεβλομένους, μόγις καὶ
πρότερον ὁ Ἀλέξανδρος καρτερῶν,
ὅσα ἔτι κατέσχευεν· ἀλλὰ μετὰ τινος
ταραχῆς καὶ ἀγωνίας· Ἐγὼ δὲ, εἶ-
πεν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ, μέχρι τίνος
ἀνέξομαι σιωπῆς τῆς θρασυτέλης τῆς
τῆς; πέρρας γὰρ εἶναι ἐστίν, ὡς ὁ-
ρᾶτε, ἔτε τῶν εἰς αὐτὸν ἐπαίνων, ἔτε
τῶν εἰς ἐμὲ βλασφημιῶν. ἐχρῆν δὲ
ἴσως, μάλιστα μὲν ἀμφοῖν φείδεσθαι.
Καὶ γὰρ εἶναι πως ἀμφοτέρωθεν δοκεῖ
παραπλησίως ἐπαχθῆ· πλέον δὲ
τὸ τὰ μὰ διασύρειν, ἄλλως τε καὶ
μιμητὴν αὐτῶν γενόμενον. ὁ δὲ εἰς
τῶν ἦλθεν ἀνασχυντίας, ὡςε τολ-
μῆσαι τὰ ἀρχέτυπα κωμωδεῖν τῶν
ἐαυτῶν ἔργων. Ἐχρῆν δὲ, ὦ Καίσαρ,
ὑπομνησθῆναι σε τῶν δακρύων ἐκεί-
νων, ἀπὸ τότε ἀφῆκας, ἀκροώμενος
τῶν ὑπομνημάτων, ὅσα πεποίηται περὶ
τῶν ἐμῶν πράξεων. Ἀλλ' ὁ Πομπηῖος
ἐπῆρέ σε μετὰ τῶν κολακυστικῶν μὲν
παρὰ τῶν πολιτῶν τῶν ἐαυτῶν, γενόμε-
νος δὲ εἰς εἰς εἰς δαμῶν. Τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ
Λιβύης θριαμβεῦσαι, εἰ μέγα ἔργον, ὁ-
νομαστότατον ἐποίησεν ἢ τῶν τότε ὑ-
πάτων μαλακία. τὸν δὲ δαλκικὸν δὲ ἐ-
κείνον πόλεμον, εἰ δὲ πρὸς ἀνδρας
γενόμενον, ἀλλὰ πρὸς τῶν χειρίστας
τῶν οἰκετῶν. ἄλλοι μὲν κατεργάσαν-
το, Κράσος καὶ Λέκιος, τὸνομα δὲ
καὶ τὴν ὑπογραφήν ἔσχε Πομπηῖος.
Ἀρμενίαν δὲ, καὶ τὰ πρόσθια ταύ-
της, κατεπόλεμησε Λέκιος, ἐθρι-
άμβευσεν δὲ ἀπὸ τῶν Πομπηῖος. εἰ-

voss.
Κράσος
καὶ Λέκιος

stinuisse? Multa quidem alia de utroque no-
strum dicere possem; sed quoniam minime
mihi per otium licuit arti dicendi incum-
bere, vos mihi veniam dare par est, simul
& quæ dici sunt omissa, æque ac ea quæ di-
cta sunt, pro merito reputantes, priorem
honoris gradum tribuere.

Hæc cum diceret Cæsar, & adhuc loqui
vellet, vix sibi jam tum antea temperans A-
lexander sese amplius continere non potuit,
sed cum tumultu & vehementi animi com-
B motione: Quousque tandem, inquit, Jupi-
ter & Dii, tacitus feram hujus hominis inso-
lentiam & audaciam? Nullum enim mo-
dum, ut videtis, adhibet in prædicatione
suarum laudum, neque in vituperatione mei.
Melius fortasse fuisset ab utrisque abstinere.
Etenim utrumque quodammodo æque
grave videtur; sed illud multo gravius & in-
tolerabilius, quod rerum a me gestarum
C gloriam imminuere conatus est, quas sibi
imitandas proposuit. Atque adeo eo de-
venit impudentiæ, ut suarum rerum exem-
plar ludibrio habere & insectari non dubi-
tarit. Oportuerat autem, Cæsar, te lacry-
marum illarum recordari, quas sudisti, cum
audires monumenta in rerum a me gesta-
rum memoriam excitata. Sed eo te *postea*
Pompejus extulit, cui plurimum cives sui
sunt assentati, qui tamen in omni ratione
vir nihili fuit. Quod enim triumphum e-
D gerit de Lybia, non admodum egregium
facinus, clarissimum eum fecit Consulum,
qui tunc erant, desidia & vecordia. Illud
vero servile bellum, non contra viros ge-
stum, sed contra mancipia deterrima, Cra-
sus & Lucius confecerunt; gloriam vero &
titulum confecti belli Pompejus reportavit.
Armeniam autem & proximas regiones de-
vicit Lucullus; de his vero triumphavit
Pompejus. Deinde ipsi adulati cives ejus,
Magnum

Magnum cognominaverunt, quolibet eorum, qui ante eum fuerunt, longe inferiorum. Quid enim comparandum fecit rebus Marii, aut duorum Scipionum, aut Furii, qui proxime ad hunc Romulum accedit, quippe cujus civitatem, pene funditus everfam & dirutam, extulit & erexit? Non enim, sicut in ædificationibus, quæ publicis impensis fiunt, accidit, quibus aliorum opera & sumtu ad exitum perductis, opus alterius, qui ei præest, nomine inscribitur, licet in ejus confectioe minimum laboris impenderit; ita isti aliena egregia facta sibi adscripserunt. Sed cum illi ipsi architecti & publici operarii extitissent, pulcherrima merito sunt consecuti nomina. Nihil igitur mirum, si Pompejum superasti, digito scalpentem caput, & propius vulpis mores referentem, quam leonis. Nam postquam illum Fortuna prodidit, quæ prius illi faverat, quamprimum & facillime eum Fortunæ ope & præsidio destitutum vicisti. Te vero nulla tua præcipua virtute aut fortitudine victoria potitum manifestum est. Cum enim rerum necessariarum inopia premere- ris, in quo est, ut scis, non leve ducis peccatum, pugnam conferens victus es. Quod si Pompejus dementia sua, aut imprudentia, seu quod suos sibi dicto audientes præstare non potuit; sive quando oportebat prælium inire distulit, sive vincere non perstitit; sua quidem ille culpa, non tua prudenti belli administratione & imperatoriis consiliis concidit. Persæ vero, ab omni re parati & prudenter instructi, sub potestatem nostram venerunt. Quoniam vero non solum res gerere, sed etiam in rebus agendis, virum probum & regem, æqui justique rationem ducere oportet; ego Græcorum nomine pœnas a Persis repetii, & omnia bella civilia e Græcia profligavi. Neque vero Græciam unquam damno afficere in animo habui; sed eos qui me ulterius progredi, & pœnas a Persis reposcere prohibebant, fregi & comminui.

Ἄτα ἐκολάκευσαν αὐτὸν οἱ πολῖται, ἢ Μέγαν ἀνόμασαν, ὄντα τῶν πρὸ ἐαυτῶ μείζονα. Τί γὰρ τοσσῆτον ἐκείνω ἐπράχθη, ἢ λίκον Μαρῖω, ἢ Σκιπίωνσι τοῖς δύο, ἢ τῷ παρὰ τὸν Κυεῖνον τῶν Φερῖω; ὅς μικρῶ συμπεσῆσαν τὴν τῆς πόλιος ἀνέστησεν. ἔτοι γὰρ ἐκ ἀλλοθρίοις ἔργοις, ὡς περ ἐν πολιτικῆς οἰκοδομίας καὶ δαπανήμασιν, ὑπ' ἄλλων καλαβληθείσας καὶ ἐπιλελειθείσας, ἕτεροῦ ἀρχῶν ἐπεγράφη, μικρὰ κωνιάσας τὸ τοῖχον· ἔτως τῆς ἀλλοθρίας ἐπεγράφησαν πράξεσιν. ἀρχιτέκτονες δὲ αὐτοὶ, καὶ δημοῖχοι γενόμενοι, τῶν καλλίστων ἠξιώθησαν ὀνομάτων. Οὐδὲν ἐν θαυμαστὸν, εἰ κεκράτηκας Πομπηῖος, δακτύλῳ κνωμένους, καὶ τὰ ἄλλα ἀλώπεκῶ μάλλον, ἢ λέοντι. ἐπειδὴ γὰρ αὐτὸν ἢ τύχη πρὸς δῶκεν, ἢ τὸ ἔμπροσθεν χρόνον αὐτῷ παρεῖσηκε, ταχέως ἐκράτησας μόνος. καὶ ὅτι δεινότητι μὲν ἑδεμῖα κρείττων ἐγένεος, Φανερὸν· καὶ γὰρ ἐν ἐνδείᾳ γέγονας τῶν ἐπιληθείων, (ἐστὶ δὲ ἕ μικρὸν, ὡς οἶδα, τῆς ἀμαρτήματος στρατηγῶ) καὶ μάχη συμβαλῶν ἠτλήθης. Εἰ δὲ Πομπηῖος ὑπ' ἀφροσύνης τε καὶ ἀνοίας, ἢ τῆς μὴ δύνασθαι τῶν πολῖτων ἀρχεῖν, ἑδὲ ἠνῖκα ἑδὲ τρίβειν τὸν πόλεμον, ὑπερέβηκε τὴν μάχην, ἔτε νικῶν ἐπεξήκει, ὑπὸ τοῖς οἰκείοις ἀμαρτήμασι, καὶ ἐκ ὑπὸ τοῖς σοῖς ἐσφάλη στρατηγῆμασι. Πέρσαι ἢ καλῶς καὶ Φρονίμως πανταχῶ παρεσκευασμένοι, πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀλκὴν ἐνέδοσαν. Ἐπεὶ δὲ ἔ τῶ πρᾶττεν ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ τῶ τὰ δίκαια πρᾶττεν, ἄνδρα ἀείσον, καὶ βασιλέα προσῆκε μελαποιεῖσθαι· ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶς πολέμας ἐπανειλόμην· ἐχὶ τὴν Ἑλλάδα λυπεῖν βεβλόμενοι, ἀλλὰ τῶς κωλύοντάς με διαβάλλειν, καὶ δίκαια ἀπαλεῖν τὸν Πέρσην, ἐπικόπτων.

Σὺ δὲ τὰς Γερμανὸς καὶ Γαλάτας κα-
τεπολέμησας, ἐπὶ τὴν πατρίδα τὴν
σεαυτῶ παρασκευαζόμενος. ἔτι
γένοιτ' ἂν χεῖρον ἢ μιαιώτερον; Ἐπεὶ
δὲ ὡσπερ διασύρων, τῶν μυρίων ἐ-
μνημόνευσας Γραικῶν· ὅτι μὲν καὶ ὑ-
μεῖς ἐντεῦθεν γεγονάτε, καὶ τὰ πλεῖ-
στα τῆς Ἰταλίας ὤκησαν οἱ Γραικοί,
καὶ περ εἰδὼς ὅμως ἔ παραδέχομαι.

Τῶν δ' αὐτῶν ὀλίγον ἔθνος, Αἰτω-
λὸς λέγω, τὰς παροικεῖν ὑμῖν,

Voss.
οἱ Φίλιππος
μὲν ἔχ. " ἔς Φίλιππος ἔχειν καὶ συμμαχίαν ἐ-
ποιήσασθε περὶ πολλῶν· πολεμωθέν-
τας δὲ ὑμῖν ὑστερον δι' αἷς δὴ πόλε αἰτί-
ας σὺ κινδύνως ὑπανέειν ὑμῖν ἡναγ-
κάσατε;

Voss.
οἱ " Εἰ δὲ πρὸς τὸ γῆρας, ὡς
ἂν εἴποι τις, τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰδὲ
πάσης, ἀλλ' ἔθνος μικρῶν, ἡνίκα ἡ-

Voss.
γνωσκό-
μενον κμαζε τὸ Ἑλληνικόν, εἰδ' ὅτι ἐστὶ γι-
νωσκομένον, μικρῶν δὲ Φάναϊ, μόγις
ἀρκέσαντες, τίνες ἂν ἐγένεσθε, εἰ πρὸς
ἀκμάζοντες, ἢ ὁμοιοῦντας τὰς Ἑλλη-
νας πολεμῶν ὑμᾶς ἐδέησεν; ἐπεὶ καὶ
Πύρρος διαβάλλει ἔφ' ὑμᾶς, ἵτε ὅπως ἐ-
πήξατε. Εἰ δὲ τὸ Περσῶν κρατῆσαι
μικρὸν νομίζεις, καὶ τὸ τηλικῶτον ἔρ-
γον διασύρεις, ὀλίγη πάνυ τ' ὑπὲρ
Τίγρητα ποταμὸν, ὑπὸ Παρθυαίων
βασιλευομένης χώρας, ἔτη πλέον ἢ
τριακόσια πολεμῶντες, λέγε μοι, δι'
ἣν αἰτίαν ἔ κατεκρατήσατε; Βέλῃ
σοι φράσω; τὰ Περσῶν ὑμᾶς εἰρξέ
βέλῃ. Φροσάτω δέ σοι περὶ αὐτῶν
Ἀντώνιος, ὁ παιδοκριθεὶς ἐπὶ στρατη-
γία παρὰ σὺ. Ἐγὼ δὲ εἰδὲ ἐν ὅλοις ἐ-
νιαυτοῖς δέκα πρὸς τέτοις, καὶ Ἰν-
δῶν γέγονα κύριος. Εἰτά μοι τολ-
μᾶς ἀμφισβητεῖν, ὅς ἐκ παιδαρίας
στρατηγῶν, ἔργα ἔπραξα τηλικαῦτα,

Voss.
ὑπομνη-
θέντων ὡς τὴν μνήμην, καὶ περ εἰ ἀξίως
ὑπὸ τῶν συγγραφέων ὑμνηθέντων,

A Tu vero Germanos & Gallos bello domui-
sti, inde te adversus patriam accingens; quo
quid detestabilius & magis impium est?
Quando vero, tanquam per risum, in men-
tionem decem millium Græcorum incur-
rens meministi, vos inde originem ducere,
& quamplurimas Italiæ regiones Græcos
habitasse, quamvis sciens non moror. Ho-
rum vero parvam gentem, Ætolos dico, qui
vestram Italiam contingunt, magni duxistis
amicos habere, & socios adjungere. Post-
quam vero vobis in bello strenuam navaverunt
operam, quibus tandem de causis imperio
vestro parere non sine magno vestro malo
& periculo coëgistis? Quod si Græcia jam
tum, ut vere dixerit aliquis, ad senectutem
vergente; non universæ, sed ejus parvæ,
& ne stantibus quidem Græcorum opibus
quamnam esset cognita, nationi, parum
abest quin visi sitis vix sufficere; quales
fuiissetis, si cum Græcis concordibus, &
florentibus eorum rebus, vos dimicare
oportuisset? cum præterea etiam Pyrrho in
Italiam trajiciente, quanto terrore perculsi
fueritis, recordari potestis. Quoniam vero
Persas superasse tam parvi facis, & hoc
tantum opus verbis extenuas, parva admodum
ad Tigrim fluvium in Parthorum ditione
posita provincia, trecentis jam amplius
dimicantes annis, quaeso, cur ad hoc usque
tempus potiti non estis? Vis tibi dicam? Per-
sæ tela vobis obstiterunt. Dicat tibi An-
tonius, qui tyrocinium militiæ sub te fecit,
quantum Persæ viribus pollent. Ego vero
Indos, una cum illis, non totis decem an-
nis, ditioni meæ subjeci. Deinde mecum
contendere audes, qui ab ineunte ætate du-
cis munere fungens, tot tantaque gessi, ut
eorum memoria, quamvis non satis ea pro
merito scriptores ornent, & laudibus effe-
rant,

rant, mihi tamen superstes permaneat, in-
star rerum ab Hercule rege meo gestarum,
quem colui & imitatus sum. Prostremo
Achilli, generis mei auctori, nulla in re ce-
do: & Herculis, quem ego semper sum ve-
hementer admiratus, quoad hominem Dei
licet, vestigia proxime subsequor. Hæc igitur
habui, o Dii, quæ pro mei adversus
hunc defensione dicerem; quamvis consul-
tius fecissem, si eum contemptum & despe-
ctum dimissem. Quod si aliquid acerbi
a nobis perpetratum est, id non contra om-
nino culpæ expertes, sed partim contra
eos qui sæpius & in multis me offenderant,
partim qui tempore non apte & conveni-
enter usi fuerant. In hos igitur commissa,
qui non habita temporis ratione deliquere-
rant, secuta est Pœnitentia, prudens valde,
& eorum qui erraverunt & lapsi sunt ser-
vatrix Dea; alios autem, tanquam æmu-
los, postquam sæpius inimico animo ege-
rant, & me appetierant, cum ulciscerbar,
nihil me iniquum facere existimabam.

Hæc oratione plane militari habita, ad O-
ctavianum Neptuni minister clepsydram de-
tulit, eique quam minimum potuit aquæ
distribuit, oblata occasione alioquin ad me-
moriæ revocans ejus in Deum superbiam.
Quæ cum ille pro animi solertia & sagacitate
animadverteret, de aliis verba facere præ-
termittens: Ego quidem, Jupiter (inquit) &
Dii; de aliorum rebus gestis detrahere, aut
ea dicendo verbis extenuare, abstinebo, &
in rerum a me gestarum commemoratione
tota mea versabitur oratio. Adolescens
civitati meæ præfui, sicut hic generosus A-
lexander. Bella vero Germanica, ad Cæ-
saris hujuscemodi patris mei exemplum,
feliciter confeci. Implicatus autem bellis
civilibus, Ægyptum apud Actium pugna

ἄλλως δὲ συμπαραμένειν τῷ βίῳ, κα-
θάπερ τὸ τῆς Καλλιπικῆς τῆς βασι-
λέως, ἢ Φερσίπων ἐγὼ καὶ Ζηλωτῆς
ἐγενόμην. Ἀχιλλεῖ μὲν ἀμιλλώ-
μεν, τῷ προγόνῳ, Ἡρακλέα ἰθαυ-
μάζων καὶ ἐπόμεν, ἅτε δὴ κατ' ἴ-
χνην Φερσῶ ἀνθρώπων. Ὅσα μὲν
ἔν ἐχρήν, ὧ θεοί, πρὸς τῶν ἀπολο-
γῆσασθαι· καὶ τοὶ κρείττον ἦν ὑπερι-
δεῖν αὐτῶ· εἴρηται. Εἰ δέ τι πικρὸν
ὑφ' ἡμῶν ἐπράχθη, ἔτι πάντῃ πα-
σιν εἰς ἀναλίς ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἢ
πολλάκις καὶ ἐπὶ πολλοῖς προσ-
κέρσαντας, ἢ τῷ καρῷ μὴ καλῶς
μηδὲ πρεπόντως χρησαμένους. Ἡ-
κολέθησε γὰρ, ἐπὶ μὲν τοῖς διὰ τὸν
καρῶν ἐξαμαρτηθεῖσιν, ἢ μελαμέ-
λαια, σώφρων πάνυ καὶ τῶν ἐξη-
μαρτηκότων σώτεροι δαίμων· τὸς δ'
ὡσπερ Φιλοτιμημένους, ἐπὶ τῷ πολ-
λάκις ἀπεχθάνεσθαι, καὶ προσκέρ-
σειν, ἔθεν ὡμὴν ἀδικὸν ποιεῖν κολά-
ζων.

Ἐπεὶ δ' εἴρηται καὶ τῶν " στρατιω-
τικώτερος ὁ λόγος, ἐπὶ τὸν Ὀκτα-
βιανὸν τὴν ὑδρίαν ἔφερεν τῶ Ποσει-
δῶν Φερσίπων, ἐπιμετρῶν αὐτῶ
τῶ ὕδατος ἔλαστον, διὰ τὸν καρῶν
ἄλλως τε καὶ μνησικακῶν αὐτῶ τῆς εἰς
τὸν θεὸν ὑπερηφανίας. Καὶ ὅς, ἐ-
πειδὴ σωῆκεν ὑπὸ ἀγχισίας, ἀφεί-
τὸ λέγειν τι περὶ τῶν " ἀλλοτρίων. Ἐ-
γὼ, εἶπεν, ὧ Ζεῦ καὶ θεοί, τῶ διασύ-
ρειν μὲν τὰ τῶν ἄλλων ἔργα καὶ μι-
κρὰ ποιεῖν ἀφέξομαι περὶ τῶν ἐμαυ-
τῶ τὸν πάντα ποιήσομαι λόγον. Νέ-
ος πρόεσθαι τῆς ἐμαυτῶ πόλεως, ὡσπερ
ὁ γενναῖος ἔστι Ἀλέξανδρος· κα-
τάβρωσα δ' Ἑρμανικῆς πολέμου,
ὡσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ ἔτοςὶ Καῖσαρ.
συμπλακεῖς δ' τοῖς ἐμφυλίσι ἀγῶ-
σιν,

σιν, Αἴγυπτον μὲν περὶ τὸ Ἀκτικὸν κατ-
 εναυμαχῆσα· Βρεῖτον δὲ καὶ Κάσ-
 σιον περὶ τῆς Φιλίππου κατεπολέ-
 μησα, καὶ τὸν Πομπηίου παῖδα Σέξ-
 τον, πάρεργον ἐθέμην τῆς ἐμαυτοῦ
 στρατηγίας. Οὕτω δὲ παρέσχον ἐ-
 μαυτὸν τῇ Φιλοσοφίᾳ χειρὴν, ὥσ-
 τε καὶ τῆς Ἀθηνοδώρου παρρησίας ἠν-
 εσχόμεν, ἐν ἀγανακτικῶν, ἀλλ' ἐυ-
 φρανόμενοι ἐπ' αὐτῇ, καὶ τὸν ἄνδρα
 καθάπερ παιδαγωγόν, ἢ πατέρα
 μᾶλλον, ἀδόμενοι. Ἀρεῖον δὲ καὶ Φί-
 λον, καὶ συμβιωτὴν ἐπιγράφομαι·
 καὶ ὅπως εἰδέν ἐσι ὑφ' ἡμῶν εἰς τὴν
 Φιλοσοφίαν ἀμαρτηθέν. Ὑπὸ δὲ τῆ
 ἐμφυλίων εἰσεων τὴν Ῥώμην ὄρων
 εἰς ἔσχατον ἐλαύνουσιν πολλὰ κίν-
 δυνον, ἔγω διεθέμην τὰ περὶ αὐτὴν,
 ὥστε εἶναι δι' ὑμᾶς, ὡ θεοὶ, τὸ λοιπὸν
 ἀδαμαντίνην. Οὐ γὰρ ταῖς ἀμέ-
 τροις ἐπιθυμίαις εἰκων, ἐπικταῖσθαι
 πάντως αὐτῇ διανοήθην· ὅρα δὲ δι-
 τὰ, ὥσπερ ὑπὸ τῆς φύσεως ἀποδοδο-
 μένα, Ἰστρον καὶ Εὐφράτην ποταμούς
 ἐθέμην. Εἶτα ὑπολάξας τὸ Σκυθῶν,
 καὶ Θρακῶν ἔθνη, ἐπιμετρέωντων ὑ-
 μῶν τῆς βασιλείας μοι τὸ χρόνον, ἔ-
 πόλεμον ἄλλον ἐξ ἄλλης περιεσκό-
 πων· ἀλλὰ εἰς νομοθεσίαν, καὶ τῶν
 ἐκ τῆ πολέμου συμφορῶν ἐπανόρθω-
 σιν, τὴν σχολὴν διεθέμην· εἰδένος
 νομίζων τῶν πρὸ ἐμαυτοῦ χεῖρον βε-
 βηλεῦσθαι μᾶλλον δὲ, εἰ χρὴ παρρη-
 σαντα φάναι, κρείσσον, τῶν πώπο-
 τε τηλικαύτας ἡγεμονίας ἐπίρηπυ-
 σάντων. Οἱ μὲν γὰρ ταῖς στρατηγι-
 ας ἐναπέθανον, ἐξὸν λοιπὸν καὶ μὴ
 στρατεύεσθαι, πολέμου ἐκ πολέμων
 εἰαυτοῖς, ὥσπερ οἱ Φιλοπράγμονες δι-
 κας μελετῶσι, κατασκευάζοντες. οἱ
 δὲ, καὶ πολεμῶμενοι τῇ τρυφῇ προσ-

A navali superavi: Brutum & Cassium præ-
 lio apud Philippos devici: atque hujusce
 meæ expeditionis Sextum Pompeji filium
 accessionem quandam operis mihi consti-
 tui. Ita vero me Philosophiæ obsequen-
 tem præbui, ut Athenodori loquendi liber-
 tatem, tantum abest ut graviter molesteque
 tulerim, ut ex ea modestior evaserim, & ho-
 minem haud secus quam pædagogum, imo
 B quam patrem, sim reveritus. Quin Arium
 in amicorum & familiarium meorum nu-
 merum adscribo: & in summa nihil a me in
 Philosophiam est peccatum. Bellis vero
 civilibus sæpenumero in extremum discri-
 men adductam rem Romanam sic compo-
 fui firmavique, ut in posterum, o Dii, no-
 stra opera adamantina fuerit. Nec enim
 immoderatis cupiditatibus morem gerens,
 C omnia undique parare, & dominio ejus ad-
 jungere suscepi; sed duos imperio nostro li-
 mites, tanquam a natura fixos & datos, I-
 strum & Euphratem, statui. Deinde re-
 pressis & domitis Thracum & Scytharum
 gentibus, vobis mihi largientibus imperii
 tempus satis diuturnum, non bellum ali-
 ud ex alio sum commentatus; sed in juris de-
 scriptione, & eorum quæ bellis civilibus de-
 pravata erant correctione, otium traduxi.
 Quia in re ita me gessi, ut non deterius me
 publicæ utilitati consuluisse existimem,
 D quam quisquam alius eorum qui ante me
 fuerunt: imo melius, si verum audacter di-
 cere oportet, quam omnes; qui unquam
 hujusmodi imperia gesserunt & governa-
 runt. Alii enim in exercituum administra-
 tionibus obierunt, & cum liceret in poste-
 rum a militia quietem agere, bella tamen
 ex bellis, non secus quam litigiosi homines
 lites meditantur & excogitant, sibi præpa-
 rarunt. Alii vero ad bellum incitati se to-
 tos ad voluptatem & vitæ luxum contule-
 runt,

turpesque illecebras & mollitiem, non solum gloria quæ ex bello quaeritur, sed etiam propria salute potioem duxerunt. Quæ cum ego animo perlustro & considero, non infimo me loco dignum reputo. Quicquid tamen, o Dii, vobis æquum visum fuerit, illud me amplecti par est.

Post hunc data est Trajano dicendi potestas. Hic quamvis dicendo valeret, (solebat enim propter ignaviam in mandatis dare Suræ, ut quamplurima suo nomine oratione ornaret) tamen resonans potius quam loquens, Diis sua de Parthis & Getis parta trophæa demonstrabat. Tum etiam senectutem suam inculcabat, tanquam se bellum Parthicum ad extremum usque exequi non concessisset. Cui Silenus: Stulte, tu quidem viginti annis imperio præfuiti, & hic Alexander solum duodecim. Cur igitur omittens tuam ignaviam increpare, in temporis angustias culpam rejicis? Quo scommate ira accensus; nec enim omnino dicendi facultate carebat, sed propter violentiam sæpenumero hebetior erat; Ego sane, o Jupiter, inquit, & Dii, quasi torpentem rempublicam & dissipatam, tum domestica tyrannide, qua multo tempore oppressa fuerat, tum Getarum contumelia, suscipiens, solus Istrî accolæ aggredi sum ausus. Et Getarum quidem gentem penitus everti & delevi. Sunt autem illi omnium, qui usquam sunt, bellicosissimi; cum quod corporis robore plurimum valent, tum etiam maxime propter eam, quam eorum animis defixit, opinionem, qui apud ipsos colitur Zamolxis. Etenim cum plane confirmatum habeant, se non omnino interire, sed alio ad habitandum traduci; multo sunt paratiores ad subeunda pericula, quippe qui migrationem præstolentur & expectent. Et hoc quidem tantum opus annis fere quinque confeci. Me vero omnium ante me

A εἶχον, ἔ μόνον τῆς μετὰ ταῦτα εὐκλείας τὴν ἀσχερὰν τρυφὴν προλιμῶντες, ἀλλὰ καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῆς. Ἐγὼ μὲν ἐν ταῦτα διανοόμενος, ἐκ ἀξιώ τῆς χείρονος ἐμαυτὸν μερίδω. ὅτι δ' ἂν ὑμῖν, ὦ θεοί, φαίνηται, τῶν εἰκός ἐστιν ἐμὲ δῆπρθεν σέργειν.

Δίδοται μετὰ τῶτον τῷ Τροϊανῶ τῶ λέγειν ἐξουσία. Ὁ δὲ, καίπερ δυνάμενος λέγειν (ὑπὸ ῥαθυμίας ἐπιτρέπειν γὰρ εἰώθη, τὰ πολλὰ τῷ Σέρα γράφειν ὑπὲρ αὐτῶ) φθγγόμενος μᾶλλον, ἢ λέγων, ἐπεδείκνυεν αὐτοῖς, τό τε Γετικόν, καὶ τὸ Παρθικόν τροφάιον. ἠτιᾶρ ὃ γῆρας, ὡς ἐκ ἐπιτρέψαν αὐτῶ τοῖς Παρθικοῖς πρᾶγμασιν ἐπεξελθεῖν. Καὶ ὁ Σειληνός· ἀλλ', ὦ μάταμε, ἔφη, εἰκοσι βεβασίλευκας ἔτη, Ἀλέξανδρος δὲ ἔτοςσι δώδεκα. τί ἐν ἀφείσ αιτιασαι τὴν σαυτῶ τρυφὴν, τὴν τῶ χρόνος μέμψη σενότηλα; Παροξυνθεὶς ἐν ὑπὸ τῶ σκώματι (ἔδὲ γὰρ ἦν ἐξω τῶ δύνασθαι ῥητορεύειν, ὑπὸ δὲ τῆς φιλοποσίας, ἀμβλύτερος ἑαυτῶ πολλάκις ἦν.) Ἐγὼ δὲ, εἶπεν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, τὴν ἀρχὴν παραλαβὼν ναρκῶσαν ὡσπερ, καὶ διαλελυμένην, ὑπὸ δὲ τῆς οἰκοὶ πολὺν χρόνον ἐπικρατησάσης τυραννίδος, καὶ τῆς τῶν Γετῶν ὑβρεως· μόνος ὑπὲρ τὸν Ἰστρον ἐτόλμησα προσβάλλειν ἔθνη. καὶ τὸ Γετῶν ἔθνος ἐξείλον, οἱ τῶν πώποτε μαχιμώτατοι γεγόνασιν, ἔχ ὑπὸ ἀνδρείας μόνον τῶ σώματι, ἀλλὰ καὶ ὧν ἐπεισεν αὐτῶς ὁ τιμώμενος παρ' αὐτοῖς Ζάμολξις. Οὐ γὰρ ἀποθνήσκων, ἀλλὰ μετακίζουσαι νομίζοντες, ἐτοιμοτέρως αὐτῶς ποῖσιν, ἢ τὰς ἀποδημίας ὑπομένουσαι. Ἐπράχθη δὲ μοι τὸ ἔργον τῶν ἐν ἐνιαυτοῖς ἴσως πρὸς πέντε. Πάντων ὅτι

γρ. προσλαβῆν

γρ. ἔσω πρ. ὅτι

ὅτι τῶν πρὸ ἐμῶν γεγονότων αὐτοκράτορων ὡφθην τοῖς ὑπηκόοις πρᾶ-
 ὄτατ', καὶ ἔτε Καῖσαρ ἔτοσι πε-
 ρὶ τῶν ἀμφισβητήσεων ἀν μοι, ἔτε
 ἀλλ' ἔδὲ εἰς· εὐδελόν ἐσὶ πρ.
 πρὸς Παρθυαίης δὲ, πρὶν μὲν ἀδι-
 κείσθαι παρ' αὐτῶν, ἐκ νόμῳ δὲ
 χρῆσθαι τοῖς ὅπλοις· ἀδικῶσι δὲ ἐ-
 πεξήλθον, ἔδὲν ὑπὸ τῆς ἡλικίας
 κωλυθεῖς· καὶ τοι δίδόντων μοι τῶν
 νόμων τὸ μὴ στρατεύεσθαι. Τῶν
 δὴ τοιούτων ὄντων, ἀρ' ἔχι τιμᾶσθαι
 καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰμι δίκαιος·
 πρᾶ μὲν τῶν ὑπηκόων, φοβερός ὃ
 πρὸς τῶν πολεμίων διαφερόντως γε-
 νόμενος, ἀδελφεὶς δὲ καὶ τὴν ὑμετέ-
 ραν ἔγγονον φιλοσοφίαν; Τοιαῦτα ὁ
 Τραϊανὸς εἰπὼν, ἐδόκη τῇ πραότητι
 πάντων κρατεῖν, καὶ δῆλοί πως ἦ-
 σαν οἱ θεοὶ μάλιστα ἠοσεντες ἐπὶ
 τῶν.

voss.
ἐδ' ὑπὸ

voss.
καὶ τιμ.

Τῶ Μάρκου δὲ ἀρχομένης λέγειν, ὁ
 Σειληνὸς ἠρέμα πρὸς τὸ Διονύσιον ἀ-
 κέσωμεν, ἔφη, τῶ Στωϊκῶ τριτῷ, τί
 ποτε ἄρα τῶν παραδόξων ἐκείνων ἐ-
 ρεῖ, καὶ τερασιῶν δογμάτων. Ὁ δὲ
 ἀποβλέψας πρὸς τὸ Δία καὶ τῶ θεῶν·
 Ἄλλ' ἔμοιγε, εἶπεν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ, λό-
 γων ἔδὲν δεῖ καὶ ἀγῶν'. Εἰ μὲν γὰρ ἠ-
 γνοεῖτε τὰ μᾶ, προσῆκον ἦν ἐμὲ διδά-
 σκειν ὑμᾶς. ἐπεὶ ὃ ἴσε, καὶ λελήθεν ὑ-
 μᾶς τῶν ἀπάντων ἔδὲν αὐτοῖ μοι τιμᾶ-
 τε τῆς ἀξίας. Ἐδοξε δὲ ἔν ὁ Μάρκος,
 τὰ τε ἄλλα θαυμάσιός τις εἶναι, καὶ
 σοφὸς διαφερόντως, ἄτε, οἶμαι, διαγι-
 νώσκων, λέγειν θ' ὅπως χρῆ καὶ σιγαῖν ὅπῃ
 καλόν.

Τῶ Κωνσταντίνῳ μετὰ τῶν λέγειν ἐ-
 πέτρεπον. Ὁ δὲ πρότερον μὲν ἐθάρρη
 τὴν ἀγωνίαν· ὡς δὲ ἀποβλέπων εἰς τὰ
 τῶν ἄλλων ἔργα, μικρὰ παντάπασιν
 εἶδε τὰ ἑαυτῶ· δύο γ' τυράννης, (εἶγε
 χρῆ τὰ ληθῆ φάνα) καθηρήκη· τὸ μὲν

A Imperatorum mansuetissimum & lenissi-
 mum populis mihi parentibus visum fuisse,
 manifestum est: neque hujusce laudis mihi
 Cæsar hic, nec quisquam alius, controver-
 siam moverit. Parthos autem, priusquam
 ab his injuria affectus essem, armis violan-
 dos non existimavi: ut vero injuriam intu-
 lerunt, non me ætas ingravescens, etiam
 tum legibus mihi militiæ vacationem con-
 cedentibus, ab iis invadendis revocavit. Quæ
 cum ita sint, numquid ante alios hono-
 re affici dignus sum, qui subjectis
 mansuetus, & hostibus formidolosus præ
 cæteris extiti, & philosophiam vestram pro-
 geniem colui & observavi? Hæc ubi Traja-
 nus dixit, reliquos omnes clementia supe-
 rare existimatus est; quia re præcipue Dii
 delectari videbantur.

Marco vero incipiente dicere, Silenus
 submissa voce ad Dionysium: Audiamus,
 inquit, hunc Stoicum, quid tandem ex illis
 paradoxis & mirabilibus opinionibus pro-
 feret. At ille in Jovem Deosque intuitus:
 Nihil mihi, o Jupiter & Dii, opus est ser-
 mone, aut contentione. Etenim si mea
 facta ignoraretis, ea me vos docere deco-
 rum esset: sed quoniam vobis nota sunt,
 neque quicquam omnium vos latet, ipsi
 mihi honorem tribuite quem mereor. Tum
 Marcus visus est cætera plane admirandus
 vir, sed præcipue prudentia excellere, tan-
 quam, credo, qui probe nosset, ubi tace-
 re vel loqui deceret.

Post hunc, Constantinum, ut diceret,
 admonuerunt. Atque ille primum qui-
 dem fidenti animo in certamen prodibat;
 veruntamen in aliorum opera intuenti, sua
 sibi parva prorsus & nullius pretii visa sunt.
 Duos enim tyrannos, si verum dicere o-
 portet, de medio sustulerat: unum quidem
 imbel-

imbellem & ignavum; alterum, præterquam quod afflictæ fortuna, etiam senectute confectum; utrumque vero Diis hominibusque maxime invisum. Præterea ejus in Barbaros gesta, erant ipsi parum decora, & ridicula. Tributa enim quodammodo pependerit, & delicias vitæque luxum spectarat. Itaque longo a Diis distans intervallo, hærebat in limine Lunæ, cujus amore tenebatur, totusque in eam intuens, de victoriâ nihil laborabat. Ubi vero ipsum dicere oportuit: His ego rebus, inquit, sum istis longe superior; Macedone, quod adversus Romanos, Germanicas & Scythicas gentes, non cum Asianis barbaris, bello conflixi; Cæsare & Octaviano, quod mihi res non fuit, sicut illis, contra probos & virtute præstantes viros; sed in crudelissimos & sceleratissimos tyrannos impetum feci. Et Trajano quidem rebus a me in debellandis tyrannis fortiter & prospere gestis merito præponi debeo: in quo vero eam quam acquisierat regionem recuperavi, haud abs re par judicarer, nisi quoque perdita recipere, quam parare, excellentius est. Marcus vero de seipso tacens, nobis omnibus primum honoris gradum cedit. Sed numquid nobis Adonidis hortos, inquit Silenus, tanquam egregia facinora, o Constantine, jactas & profers? Quinam sunt, quæso, inquit, isti, quos vocas Adonidis hortos? In quibus, ait ille, mulieres Veneris viro, fistilibus injecta terra olerum feraci, ferunt ea quidem, quæ ubi brevi temporis spatio effloruerunt, statim viriditatem amittunt. Hæc audiens Constantinus, erubuit: quippe qui hæc adversus sua facta, tanquam hujusmodi essent, dici satis intelligeret.

Facto demum silentio, illi quidem expectare visi sunt, cui Dii suo suffragio primas partes adjudicarent. Hi vero censebant virorum consilia & animorum motus

A ἀπόλεμόν τε καὶ μαλακόν· τὸν δὲ, ἀθλίον τε καὶ διὰ τὸ γῆρας, ἀμφοτέρω δὲ θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις ἐχθίσω. Τὰ γε μὴν εἰς τὰς Βαρβάρους ἦν αὐτῷ γελοῖα. Φόβος γὰρ ὡς περ ἐτελέλει, καὶ πρὸς τὴν τρυφὴν ἀφώρα. πόρρω δὲ εἰσήκη τῶν θεῶν αὐτῶ. περὶ τὰ πρόθυρα δὲ Σελήνης· ἐρωτικῶς τε ἔν εἶχεν αὐτῆς, καὶ ὅλως πρὸς ἐκείνην βλέπων, ἔδεν ἔμελλε αὐτῷ περὶ τῆς νίκης. Ἐπεὶ δὲ ἐχρῆν καὶ αὐτὸν εἰπεῖν τι. Ταύτην τῶν κρείττων, ἔφη, εἰμὶ, τῶ Μακεδόνος μὲν, ὅτι πρὸς Ῥωμαίους, καὶ τὰ Γερμανικὰ καὶ Σκυθικὰ γένη, καὶ ἔχι πρὸς τὰς Ἀσιανὰς βαρβάρους ἡγωνισάμην. Καίσαρος δὲ καὶ Οὐλαϊανῶ, πῶ μὴ, καθάπερ εἶποι, πρὸς καλὰ καὶ ἀγαθὰ πολίτας σασιῶσαι· τοῖς μιαιφάτοις δὲ καὶ πονηροῖς τυράννοις ἐπεξελεῖν. Τραϊανῶ δὲ, τοῖς μὲν κατὰ τῶν τυράννων ἀνδραγαθήμασιν εἰκότως ἀνπροτιμηθεῖν πῶ δέην εἶπε προεκλήσασαι χώραν ἀναλαβεῖν, ἴσως ἐκ ἀπεικότως νομιζομένη· εἰ μὴ καὶ μείζον ἐστὶ τὸ ἀνακλήσασθαι τῶ κλήσασθαι. Μάρκου δὲ εἶπε σιωπῶν ὑπὲρ αὐτῶ, πᾶσιν ἡμῶν τῶν πρωτείων ἐξίσταται. Καὶ ὁ Σελήνης· ἀλλ' ἢ τὰς Ἀδωνιδος κήρας ὡς ἔργα ἡμῶν, ὦ Κωνσταντίνε, εἰ αὐτῶ προσφέρεις; τί δὲ, εἶπεν, εἰσὶν ἔς λέγεις Ἀδωνιδος κήρας; αἱ γυναῖκες, ἔφη, πῶ τῆς Ἀφροδίτης ἀνδρὶ φυτεύσει ὁσρανίοις ἐπαμυσάμενα γῆν λαχανίαν· χλωρῶσα δὲ ταῦτα πρὸς ὀλίγον, αὐτῶ ἀπομαρμαίνεται. Καὶ ὁ Κωνσταντίνος ἠρυθρίασεν, ἀντικρὺς ἐπιγυρῶς τοῖς τὸ εἰ αὐτῶ ἔργον.

Ἡσυχίας δὲ γενομένης, οἱ μὲν ἐώκεσαν περιμένειν ὅτι θεῶν τῶν τῆν ὑπὲρ τῶν πρωτείων οἱ θεοὶ ψῆφον. οἱ δ' ὄντι δὲ τὰς προαγεσθεῖς εἰς τὰς Τε Φανές

Φανές τῶν ἀνδρῶν προάγειν, καὶ
 οὐκ ἐκ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς,
 ὧν ἡ τύχη μελεποῖε τὸ πλεῖστον·
 καὶ πάντων αὐτῶν καλαβοῶσα παρ-
 εἰρήνη, πλὴν Ὀκταβιανῶ μόνου· τῶ-
 τον δὲ εὐγνώμονα πρὸς ἑαυτὴν εἶναι
 ἔλεγεν. Ἔδοξεν ἔν τοις θεοῖς ἐπι-
 τρέψαι καὶ τῶ Ἑρμῆ· καὶ ἔδο-
 σαν αὐτῷ πρῶτον Ἀλεξάνδρου πυθέ-
 σθαι τί νομίσειε κάλλιστον, καὶ πρὸς
 τί βλέπων ἐργάσασθαι, καὶ πάθοι πάν-
 τα" ὅσα ἐδεδράκη τε καὶ ἐπεπόν-
 θη. Ὁ δὲ, ἔφη, τὸ πάντα νικᾷν.
 Εἶτα, εἶπεν ὁ Ἑρμῆς, οἷσ σοι τῶ
 πεποιῆσθαι; καὶ μάλα, ἔφη ὁ
 Ἀλέξανδρος. Ὁ δὲ Σειληνός τω-
 θασικῶς μάλα γελάσας, ἀλλὰ ἐ-
 κράτην γέ σε πολλάκις αἰ ἡμέτε-
 ραι θυγατέρες· ἀνιττόμενος τὰς
 ἀμπέλους, τὸν Ἀλέξανδρον οἷα δὴ
 τινα μέθυσον καὶ Φίλωνον σκώ-
 πων. Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἅ τε δὴ
 γέμων Περιπατητικῶν παρανε-
 σμάτων· ἐτὰ ἀψυχα, ἔφη, νικᾷν·
 ἐδὲ γὰρ ἀγῶν ἡμῖν πρὸς ταῦτα·
 ἀλλὰ πᾶν μὲν ἀνθρώπων, πᾶν δὲ
 θηρίων γένος. Καὶ ὁ Σειληνός, ὡς-
 περ οἱ θαυμάζοντες εἰρωνικῶς μά-
 λα· ἰδ', ἰδ', ἔφη, τῶν διαλεκτι-
 κῶν κικλιδῶν· αὐτὸς δὲ ἡμῖν ἐν πο-
 τέρῳ σαυτὸν θήσεις γένος τῶν ἀψύ-
 χων, ἢ τῶν ἐμψύχων τε καὶ ζών-
 των. Καὶ ὁ, ὡς περ ἀγανακτῆσας·
 εὐφῆμι, ἔφη, ὑπὸ γὰρ μεγαλοψυ-
 χίας ὅτι δὴ καὶ θεὸς γενοίμην, μᾶλ-
 λον δ' εἶην, ἐπεπέισμην. αὐτὸς ἔν,
 εἶπεν, ἠτήθησεν σεαυτῷ πολλάκις, ὀργῆς,
 ἢ λύπης, ἢ τινος τοῖσ τε ἢ νῦν ἢ τὰς
 φρένας ἠτῶ καὶ χεῖρω ποιήσας.
 Ἀλλ' αὐτὸν ἑαυτῷ, εἶπεν ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος, κρατεῖν καὶ ἠτῶσθαι ὁμω-
 νύμως· ἐμοὶ δὲ ἦν ὑπὲρ τῶν πρὸς

Voss.
 ὅσα περ
 δεδράκη
 τε καὶ πε-
 πόνθη.

A in apertum proferri oportere: neque ex eo-
 rum rebus gestis de his iudicium facien-
 dum, quorum fortuna maximam partem si-
 bi vendicabat: quæ quidem adfuerat, illos
 omnes clamore insectans & explodens,
 præterquam Octavianum, quem solum be-
 nevolo in ipsam animo esse dicebat. Ita-
 que Diis visum est de hac re Mercurium
 admonere; eique datum negotium, ut A-
 lexandrum primum sciscitaretur, quid exi-
 stimaret pulcherrimum, & quo præcipue
 spectans, eas res, quas gesserat, gessisset,
 tantosque labores suscepisset, quantos sus-
 ceperat? Ille vero respondit: Ut omnia
 vincerem. Deinde Mercurius: Tene vero
 putas hoc affectum? Maxime, inquit A-
 lexander. Hic vero Silenus cum mordaci
 irrisione: Imo vero sæpius, inquit, nostræ
 filia te potentiores extiterunt: vineas ob-
 scure significans, simul & Alexandrum,
 C tanquam ebrietati deditum & vini amato-
 rem carpens. Cui Alexander, quippe qui
 præceptis Peripateticorum abundaret: ina-
 nimata non vincere, respondit; nullum e-
 nim nobis certamen cum illis esse, sed cum
 hominum aut brutorum genere. Huic
 Silenus, vehementer admirantium more
 valde simulanter: oh, oh, o dialecticorum
 effugia! Te vero an inter inanimata, aut a-
 nimata & vita fruentia repones? Et ille tan-
 quam indignatus: Bene ominare, inquit;
 etenim propter animi magnitudinem me
 Deum fore, imo esse, persuasum habui.
 Tu igitur, inquit, a te ipso sæpenumero vi-
 ctus es, cum ira, aut ægritudine, aut alia
 huiusmodi perturbatione, mentem ani-
 mumque tuum infirmiore aut imbecilli-
 orem præstitisti. Sed aliquem, inquit A-
 lexander, seipsum vincere, aut a seipso vin-
 ci, æquivoce de uno eodemque dicitur.
 Mihi

Mihi vero de victoria, quæ adversus alios obtinetur, sermo est. Παρὰ! inquit Silenus, ut nostras argutias & cavillationes refellis! Sed apud Indos vulneratus, cum te Peucestes circumstabat, tuque animam exhalans, urbe eductus es; utrum, inquam, inferior eo qui tibi vulnus intulit, extitisti; an eum etiam vicisti? Neque solum ipsum, respondit Alexander, sed & ipsam civitatem quoque dirui. Minime vero tu beate, inquit Silenus, quippe jacebas, quemadmodum Hector ille Homericus, sensim deficiens & animam agens; alii vero pugnant & vincebant. Nempe nobis ducibus hoc fiebat, inquit Alexander. Qui fieri poterat, inquit Silenus, ut te sequerentur, cum parum abesset quin mortuus esses? Deinde ex Euripide hæc cecinit:

Male quam positum est in more apud Græcos,

Cum exercitus tropæa de hostibus ponit.

Ad hæc Dionysius: Desine, inquit, o patercule, ista loqui, ne te eodem iste, quo Clitum, malo afficiat. Itaque Alexander erubescens simul & quodammodo oculis lacrymis suffusus, obmutuit: atque is huic sermoni finis est impositus. At Mercurius Cæsarem deinde interrogavit: Tibi vero inquit, o Cæsar, quisnam fuit vitæ propositus scopus? Et ille: Primas inter mei temporis homines ferre, neque cuiquam esse aut censeri secundus. Hoc est paulo obscurius, inquit Mercurius. Utrum enim prudentia, an dicendi facultate, an reipublicæ gubernandæ peritia, an virtute militari, præstare voluisti? Cui Cæsar: Ego vero omnes in omni re excellere jucundum ducebam; cujus rei cum compos esse non possem, quod proximum erat, apud meos

A ἄλλως ὁ λόγος. Βαβαὶ τῆς διαλεκτικῆς, εἶπεν, ὅπως ἡμῶν τὰ σοφίσματα διελέγχεις. ἀλλ' ἠνίκα, εἶπεν, ἐν Ἰνδοῖς ἐτρώθης, καὶ ὁ Πευκέτης ἐκείτο περὶ σέ, σὺ δὲ ἐξήγαγε ψυχόρραγῶν τῆς πόλεως, ἄρα ἡττων ἦσθα τῷ τρώσαντι, ἢ καὶ ἐκείνον ἐνίκας; Οὐκ ἐκείνον, ἔφη, μόνον ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἐξεπόρθευ τὴν πόλιν. & σύγε, εἶπεν, ὦ μακάριε, σὺ μὲν γὰρ ἐκείσο, κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν ἔκτορα, ὀλιγοδραπέων καὶ ψυχόρραγῶν. οἱ δὲ ἡγωνίζοντο καὶ ἐνίκων ἡγεμένων ἡμῶν, εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ Σειληνός· πῶς σοὶ γε ἐφέρεσθαι

B μικρῶν νεκρῶν; πῶς οἱ γε φέρεσθαι μικρῶν νεκρῶν; εἶτα ἦδε τῶν ἐξ Εὐριπίδου Οἴμοι, κατ' Ἑλλάδα ὡς κακῶς νομίζεται,

ἔφη, ὅταν τρώπαμον πολεμίων σῆση στρατός.

C Καὶ ὁ Διόνυσος· παῦσαι, εἶπεν, ὦ παππίδιον, τοιαῦτα λέγων· μή σε ἔτ' ὅποια τὸν Κλεῖτον ἔδρασεν, ἐργάσηται. Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐρυθρίασας τε ἅμα, καὶ ὡς περ συγχυθεὶς ὑπὸ τῶν δακρυῶν τὰ ὄμματα, ἐσιώπα. καὶ ὁδε μὲν ὠδε ἔληξεν ὁ λόγος. Ὁ δ' Ἑρμῆς ἤρετο πάλιν τὸν Καῖσαρα· σοὶ δὲ, εἶπεν, ὦ Καῖσαρ, τίς ἐγένετο σιωπὸς τῷ βίῃ; τὸ πρῶτεύειν, ἔφη, τῶν ἑμαυτῶν, καὶ μηδενὸς εἶναι μὴ τε νομίζεσθαι δευτερον. τῶν, εἶπεν ὁ Ἑρμῆς, ἀσαφές ἐστίν. ὡς ἄλλοτερον κατὰ σοφίαν, ἢ τὴν

D ἐν τοῖς λόγοις δεινότητα, ἢ πολεμικὴν ἐμπειρίαν, ἢ πολιτικὴν δύναμιν; κατ' Ἡν μὲν ἔν, ἔφη ὁ Καῖσαρ, ἡδύ μοι τῶν πάντων ἐν πᾶσι εἶναι πρῶτον· τῶν δὲ ἐξ ἐξουσίας ἐπιτυχεῖν, τὸ δύνασθαι μέγιστον παρὰ τοῖς ἑμαυ-

νοσφ. οἱ γε ἐφέρεσθαι μικρῶν νεκρῶν; Euripid. Andromach. v. 693. &c.

νοσφ. πότερον γὰρ εἶπες κατ'

τῶν πολιτῶν ἐξήλωσα· Σὺ δὲ, εἶπεν, ἠδυνήθης τί μέγα πρὸς αὐτῶν, ὁ Σει-
 ληνός; Καὶ ὅς, πάνυ γε, ἔφη. κύ-
 ειⓄ γὰρ αὐτῶν ἐγενόμην· Ἀλλὰ
 τῶν μὲν, " εἶπεν, ἐδυνάσθης· ἀγα-
 πηθῆναι δὲ ὑπ' αὐτῶν ἔχ' οἷός τε ἐ-
 γένε· καὶ ταῦτα πολλὴν μὲν ὑπο-
 κρινάμενⓄ, ὥσπερ ἐν δράματι καὶ
 σκηνῇ, Φιλανθρωπίαν, ἀσχερῶς δὲ
 αὐτῶν πάντας κολακεύων. Εἶτα ἐκ
 ἀγαπηθῆναι δοκῶ, εἶπεν, ὑπὸ τῶν δῆ-
 μων τῶν διώξαντⓄ Βρῦτον καὶ Κάσ-
 σιον; Οὐκ ἐπειδὴ σε ἀπέκλειναν, ἔ-
 φη· διὰ τῶν γὰρ αὐτῶν ὁ δῆμος ἐ-
 ψηφίσατο εἶναι ὑπάτους· ἀλλὰ διὰ
 τὸ ἀργύριον, ἐπειδὴ τῶν διαθηκῶν ἀ-
 κροασάμενοι, μισθὸν ἐώρων τῆς ἀ-
 γανακλήσεως αὐτοῖς " εἰ τὸν τυχόν-
 τα προσγεγραμμένον. ΛήξαντⓄ
 δὲ καὶ τῶνδε τῶν λόγων, τ' Ὀκλασιανὸν
 αὐτῶν ὁ Ἑρμῆς ἐκίνη· σὺ δὲ, εἶπεν, ἐκ
 ἐρεῖς ἡμῖν τί κάλλιστον ἐνόμιζες εἶναι;
 Καὶ ὅς, βασιλεύσαι, " εἶπεν, καλῶς.
 Τί δὲ ἐσὶν τὸ καλῶς, " ὦ Σεβασέ,
 φράσον, ἐπεὶ τῶνδε γέ ἐσὶ καὶ τοῖς
 πονηροτάτοις λέγειν. ἄτερ " γὰρ καὶ
 ὁ ΔιονύσιⓄ καλῶς βασιλεύειν· καὶ
 ὁ τῶνδε μιαιώτερος Ἀγαθοκλῆς.
 Ἀλλ' ἴσε, εἶπεν, ὦ θεοί, ὡς προπέμ-
 πων τὸν θυγατρίδην ἠυξάμην ὑμῖν
 τόλμαν μὲν αὐτῆς δῆναί τὴν Κάσα-
 ρⓄ, δεινότητά δὲ τὴν Πομπηίαν, τύ-
 χην δὲ τὴν ἐμὴν. Πολλὰ, εἶπεν, ὁ
 Σειληνός, καὶ θεῶν ὄντως σωτήρων ἔρ-
 γα " δεόντα συνεφόρησεν ἔτⓄ ὁ
 κοροπλάσης. Εἶτα, ἔφη, διὰ τί
 τῶνδε τὸ ὄνομά μοι γελοῖον ἔστω; Ἡ
 γὰρ οὐκ ἐπλαττες ἡμῖν, εἶπεν, ὥσπερ
 ἐκεῖνοι τὰς νύμφας, ὦ Σεβασέ, θεῶν
 ὧν ἕνα καὶ πρῶτον τῶν Κασάρων. Καὶ

A cives plurimum posse contendere. Pluri-
 mumne igitur apud eos valuisti? quæsi-
 vit Silenus. Maxime, respondit Cæsar,
 quippe qui eis dominatus sum. Atque il-
 lud quidem affecutus es, inquit Silenus: sed
 ut ab eis ex animo diligereris, obtinere non
 potuisti, licet ad multam humanitatem,
 ut in fabula & in scena, omnibus turpiter
 adulans, te effinxeris & simularis. Non-
 ne, inquit, a populo dilectus videor, qui
 Brutum & Cassium sit persecutus? Haud e-
 quidem propterea quod te occiderant, in-
 quit Silenus: ob id enim populus eos suis
 suffragiis creavit Consules; sed nummo-
 rum gratia simul atque tuum testamentum
 audierunt, & adscriptam non vulgarem
 mercedem singulis quibusque, qui eos o-
 dio haberent, perspexerunt. Postquam
 & hic sermo quoque finitus est, Octavia-
 num deinceps Mercurius interpellabat:
 Et tu nobis non dicis, quid pulcherrimum
 esse duxeris? Et ille: pulchre imperium ad-
 ministrare. Quid vero illud est, pulchre?
 explicato, o Auguste, inquit Silenus, quan-
 do quidem & idem profiteri pessimis qui-
 busque licet: etenim se quoque pulchre
 regnare existimabat Dionysius, & illo sce-
 leratior Agathocles, Sed scitis, ait ille, o
 Dii, quemadmodum nepotem meum a
 me dimittens, precibus a vobis contende-
 rim, ut illi tribueretis fortitudinem Cæsa-
 ris, gravitatem Pompeji, & meam for-
 tunam. Multa quidem, inquit Silenus,
 Deorum revera salutarium simulacra affa-
 bre facta congeffit iste pupparum effictor.
 Cur hoc nomen ridiculum, Octavianus
 ait, mihi imposuisti? Cui ille: Numquid,
 o Auguste, quemadmodum illi Nymphas,
 tu quoque nobis Deos effinxisti, quorum
 unum & primum hunc Cæsarem? Tum
 Octavia-

deest εἰ-
 πεν in
 Mss. Voss

Voss.
 μὲν γὰρ

Voss.
 ἔτοι τὸν

Voss. ἔφη
 deest ὡ in
 Mss. Voss.
 Voss.
 ἂν καὶ

Voss.
 δεόμενα
 Voss.
 κοροπλά-
 ρⓄ

Octavianus tanquam pudore suffusus, con-
 tuit. Et Mercurius ad Trajanum conver-
 sus: Tu vero fare, quid animo tuo repu-
 tans ea gesseris quæ gessisti? Eadem, inquit
 ille, quæ hic Alexander, sed moderatius
 concupivi. Quare igitur, inquit Silenus, i-
 gnobilissimis perturbationibus succubuitis?
 ille enim ab ira, tu a turpi & foedissima vo-
 luptate victus es. Abi in malam rem, in-
 quit Dionysius. Tu enim dum eos dicte-
 riis laceffis, perficis ut nihil quicquam de
 suis rebus differere possint. Sed jam tu ab
 istis irridendis obstineto, & adverte qua ra-
 tione Marcum culpabis & reprehendes.
 Videtur enim mihi quodammodo esse vir,
 secundum Simonidem, quadratus, & sine
 vituperio compositus. Et Mercurius in
 Marcum intinitus: Tibi, inquit, o veneran-
 de, quis pulcherrimus vitæ finis esse visus
 est? Cui ille graviter admodum & mode-
 rate: Deos, inquit, imitari. Visa est sta-
 tim hæc responsio non modo non ignobi-
 lis, sed etiam omnia complectens. Ne-
 que vero Mercurius quicquam amplius in-
 quirere volebat; quod facile in animum in-
 duceret suum, omnia Marcum consenta-
 nea responsurum. Idem quoque reliquis
 Diis videbatur. Solus Silenus: Per Dio-
 nysium, inquit, ab hoc sophista non tem-
 perabo. Quid enim olim comedisti & bi-
 bisti, non quemadmodum nos ambrosiam
 & nectar, tu quoque panem & vinum?
 Sed non, inquit ille, quo Deos imitari me
 putarem, idcirco cibum & pocula attigi.
 Corpus quidem meum nutrivit, falso for-
 tasse, sed tamen persuasus vestra quoque
 corpora alimento ab exhalationibus ex-
 presso indigere. Non tamen hac in re
 vos imitandos, sed mente animoque exi-

A ὁ μὲν Ὀκταβιανὸς ὡς περ δὺσωπῆ-
 μεν, ἔσιώπησεν. Ὁ δὲ Ἑρμῆς
 πρὸς τὸν Τραϊανὸν βλέψας· σὺ δὲ
 εἶπε, τί διανοοῦμεν ἔπραττες ὅσα-
 περ ἔπραξας; Τῶν αὐτῶν Ἀλεξάν-
 δρω σωφρονέσερον, εἶπεν, ὠρέχθην.
 Καὶ ὁ Σειληνός· ἠτήθης ἔν, εἶπε, σὺ
 τῶν ἀγενεσέρων. ὁ μὲν γὰρ θυμὸς τὸ
 πλεῖστον ἠτῶν ἦν· σὺ δὲ αἰσχεῖας ἠ-
 δονῆς καὶ ἐπονείδισα. Βάλλ' εἰς μα-
 καρίαν, εἶπεν ὁ Διόνυσος· ἐπισκώ-
 πεις σὺ πάντας αὐτὰς, καὶ ποιεῖς ἔ-
 δέν ὑπὲρ ἑαυτῶν λέγειν. ἀλλ' ἀπ' ἐ-
 κείνων ἔχε σὺ κατὰ χώραν τὰ σκώμ-
 ματα· πρόσσεχε ὃ νῦν ὅπως ἀντιλή-
 ψη τῷ Μάρκῳ. δοκεῖ γὰρ εἶναι μοί
 πως ἀνὴρ, κατὰ τὴν Σιμωνίδην, τετρα-
 γωνος ἀνευ ψόγου τετυγμένον. Καὶ
 ὁ Ἑρμῆς βλέψας πρὸς τὸν Μάρκον·
 σοὶ δὲ, εἶπεν, ὦ σοβαρὲ, τί κάλλι-
 σον ἐδόκη τῷ βίῳ τέλει εἶναι; Καὶ
 ὁ ἥρέμα καὶ σωφρόνως· τὸ μιμῆ-
 σθαι, εἶπεν, τῶν θεῶν. Ἐδοξεν μὲν ἔν
 εὐθέως ἢ ἀπόκρισις ὅτι ἀγενεῖς, ἀλ-
 λά καὶ τῷ παντός ἀξία. Ἀλλὰ καὶ
 ὁ Ἑρμῆς ἔκ ἐδέλετο πολυπραγμο-
 νεῖν, πεπεισμένον ὅτι πάντα ὁ Μάρ-
 κος ἀκολούθως ἐρεῖ. Τοῖς μὲν ἔν ἄλ-
 λοις θεοῖς ἐδόκη ταύτη· μόνον δὲ ὁ
 Σειληνός· ἀλλ' ἔματ' ἁπλοῦς, ἀνέ-
 ξομαιτῆτα τῷ σοφιστῷ· τί δὴ πότε
 γὰρ ἠδίες, εἶπε, καὶ ἐπίπινες; ἔχ ὡ-
 σπερ ἡμεῖς ἀμβροσίας τε καὶ νέκτα-
 ρος, ἄρτι καὶ οἶνος; Ἀλλ' ἔγωγε, εἶ-
 πεν, ἔχ ἢ περ ἔν ὅμην τῶν θεῶν μι-
 μῆσθαι, ταύτη προσεφερόμην σιλία
 καὶ ποτά· τὸ σῶμα δὲ ἔτρεφον, ἴσως
 μὲν ψευδῶς, πειθόμενον δὲ ὅτι καὶ
 τὰ ὑμέτερα σώματα δεῖται τῆς ἐκ
 τῶν ἀναθυμιάσεων τροφῆς· πλὴν ἔ-
 κατὰ ταῦτά γε ὑμᾶς εἶναι μιμητέας,
 ἀλλὰ κατὰ τὴν διάνοιαν, ὑπέ-
 λαβον.

λαβον. Ὀλίγον ὁ Σειληνός, ὡσ-
 περ ὑπὸ πύλης δεξιᾷ πληγείς·
 εἴρηται μὲν σοι τῶτο, εἶπε, τυχὸν ἐκ
 ἀτόπως· ἐμοὶ δὲ, ἔφη, " τῶτ' Φρά-
 στον· τί ποτε ἐνόμιζες εἶναι τὴν τῶν
 θεῶν μίμησιν; Καὶ ὅς· δεῖσθαι μὲν ἐ-
 λαχίστων, εὖ ποιεῖν ὅς ὅτι μάλιστα
 πλείους. Μῶν ἔν, εἶπεν, ἔθενός ἐ-
 δέξ; Καὶ ὁ Μάρκος· ἐγὼ μὲν ἔθενός
 ἴσως δὲ τὸ σωματίον μὲ μικρῶν. Δό-
 ξαυτ' ἔν καὶ τῶτο ὀρθῶς εἰρημέναι
 τῶ Μάρκος, τὸ τέλ' ἀπορῶμεν·
 ὁ Σειληνός ἐπιφύεται τοῖς περὶ τὸν
 παῖδα, καὶ τὴν γαμετὴν αὐτῶ δου-
 σιν ἐκ ὀρθῶς, ἔδὲ κατὰ λόγον πεποι-
 ῆσθαι τὴν μὲν, ὅτι ταῖς Ἡρωίνας ἐν-
 ἐγραψε· τῶ ὅ, ὅτι τὴν ἡγεμονίαν ἐ-
 πέτρεψεν. Ἐμμησάμην, εἶπε, καὶ
 κατὰ τῶτ' τῶς θεῶς. Ὀμήρω μὲν γὰρ
 ἐπειθόμην λέγοντι περὶ τῆ γαμετῆς,
 ὅτι ἄρα, ὅσις ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
 τὴν αὐτῆ Φιλέη, καὶ κήδετα. περὶ
 δὲ τῶ παιδός, αὐτῆ τῶ Διὸς ἀπόφα-
 σιν ἔχων. ἀτιώμεν γὰρ τὸν Ἄ-
 ρεα, πάλαι ἂν, εἶπεν, " ἐβελήμην
 σε τῶ κεραυνῶ, εἰ μὴ, διὰ τὸ παῖδά
 σε εἶναι, ἡγάπων. ἄλλως τε καὶ ἔδὲ
 ὄμην ἐγὼ τῆ παῖδα πονηρὸν ἕτως ἔσε-
 σθαι. Εἰ δὲ ἡ νεότης ἐφ' ἐκάτερα
 μεγάλας ποιημένη ῥοπὰς, ἐπὶ τὸ χεῖ-
 ρον ἡνέχθη, ἔχι πονηρῶ τὴν ἡγεμο-
 νίαν ἐπέτρεψα· συνηνέχθη δὲ τῆ λα-
 βόντα πονηρὸν γενέσθαι. Τὰ ἔν
 περὶ τὴν γυναῖκα, πεποίητά μοι
 κατὰ ζῆλον Ἀχιλλέως τῶ θεῶς·
 καὶ τὰ περὶ τὸν παῖδα, κατὰ μί-
 μησιν τῶ μεγίστ' Διὸς, ἄλλως τε
 καὶ ἔδὲν καμνομήσαντι. Πασί τε
 γὰρ νόμιμον ἐπιρέπειν τὰς διαδο-
 χὰς, καὶ τῶτο ἅπαντες εὐχονται.
 " τὴν δὲ γαμετὴν ἐκ ἐγὼ πρῶτ',
 ἀλλὰ μετὰ πολλὰς ἄλλας, ἐτίμη-

δεξτῶ-
 τοῖν Μss.
 Voss.

Iliad. I.
 v. 341.

Iliad. E.
 v. 897.
 Voss.
 ἐβελήσο
 τῶ

Voss.
 ἔστι

Voss.
 τὴν τε

A stimavi. Hic parum subsistens Silenus, tan-
 quam a perito pugile ictus: Hoc fortasse,
 inquit, a te dictum est non omnino absurde;
 sed hoc mihi dicito, inquit: Quid quon-
 dam existimasti esse Deorum imitationem?
 At ille: Quam paucissimis indigere, &
 quam plurimis benefacere. Tu vero, in-
 quit Silenus, nullane re indignifisti? Ego
 quidem, inquit Marcus, nulla: hoc vero
 meum corpus fortasse quam paucissimis.
 B Quæ cum Marcus quoque prudenter dixif-
 se videretur, tandem animi dubius Silenus,
 accusat & urget ea quæ sibi videbantur a
 Marco, quantum ad uxorem & filium,
 non recte neque ex ratione gesta: hanc,
 quod heroïnis adscripsit; huic vero, quod
 imperium commisit. Et hæc quoque in
 re, inquit, Deos sum imitatus. Etenim
 C Homero de uxore dicenti obtemperavi: u-
 numquemque bonum & prudentem virum
 suam uxorem diligere, & magni facere.
 De filio quoque Jovis sententiam habeo,
 qui Martem objurgans: Pridem, inquit, te
 fulmine præcipitem dedissem, nisi, quia me-
 us es filius, te amarem. Neque ego alio-
 quin unquam filium meum tam impro-
 bum futurum suspicatus sum. Quod si ad-
 olescentia, magnis in utramque partem in-
 clinationibus agitari solita, ad deteriora fle-
 xit, nondum sane corrupto & depravato
 D imperium demandavi. Contigit autem
 ipsum, post acceptum imperium, perversum
 fieri. Quæcumque igitur uxori præsti-
 ti, ea ex Achillis divini sententia & appro-
 batione: & quæ filio, maximi Jovis imita-
 tione, feci: quamvis alioquin nihil quic-
 quam novi moris hac in re introduxi. In
 more enim positum est, ad filios omnia
 sua per successionem deferre, & hoc omnes
 in votis habent. Neque vero ego primus
 uxorem meam, sed post multos alios ho-
 nore

nore affeci. Fortasse hoc primum institu-
isse facere, est a ratione alienum. Verum
his, quæ a multis fieri solent, conjunctissi-
mos privare, proxime ad iniquitatem acces-
sisset. Sed nescio quomodo mei oblitus
longiore apud vos, qui ea omnia nostis,
defensione utor, o Jupiter & Dii. Quapro-
pter vos hujusce temeritatis mihi veniam
indulgete. Ubi finem hic loquendi fecit,
Constantinum Mercurius interrogavit: Tu
vero, quid pulchrum statuisti? Postquam
multa paraveris, inquit, multa suis & ami-
corum cupiditatibus inservientem, largiri.
In risum effusissime solutus Silenus: Tu qui
jam nummularius esse vis, ait, num tibi ve-
nit in mentem, te conviviorum instructo-
ris & exornandæ comæ artificis vitam egisse?
Atque hæc omnia olim quidem tua co-
ma & vultus satis indicabant, nunc quo-
que ea, quam protulisti, sententia arguit.
Hoc igitur dicto, Silenus hunc acerbius
quodammodo pupugit. Facto vero silen-
tio Dii clanculum suffragia inibant; & mul-
ta quidem Marcus tulit, Jupiter vero se-
creto cum patre deliberatione habita Mer-
curio *promulgare* imperavit. Itaque ille ad
hunc modum edixit: Viri, qui ad hoc
certamen venistis, leges & judicia apud
nos sunt hujusmodi, ut qui vicerit, lætetur;
neque eonamine victo insultet, aut expro-
brando molestus sit. Abite igitur, inquit,
Diis ducibus, quocumque libuerit, & de-
hinc hic victuri, unusquisque vestrum si-
bi præsidem & ducem adoptet. Post hoc
præconium, Alexander properavit ad Her-
culem, Octavianus ad Apollinem, Mar-
cus vero Saturno & Jovi utrique tenaci-
ter adhærebat. At multum errantem, &
huc & illuc cursitantem Julium Cæsarem,
Mars magnus misericordia motus, & Venus
ad se vocarunt. Trajanus autem ad Alexan-
dram accurrit, tanquam eodem loco, quo
ille, sessurus. Sed Constantinus, cum inter

Α σα· ἴσως δὲ τὸ μὲν ἀρξασθαι τῶν τοι-
ῶν, " ἐστὶν ἔκ' εὐλογον· τὸ δὲ ἐπὶ ^{voss.}
πολλῶν γενόμενον, τὰς οἰκειότητας ἀ- ^{ἐκ' ἐστὶν}
ποσερεῖν, ἐγγὺς ἀδικίας. Ἀλλ' ἔλα-
θον ἐμαυτὸν ἐγὼ μακρότερα ἀπολο-
γόμεν[⊗] πρὸς εἰδότας ὑμᾶς, ὦ Ζεῦ
καὶ θεοί· διόπερ μοι τῆς προπέλειας
ταυτησὶ συγγνώμονες " γένεσθε. Παι- ^{voss.}
σαμένε δὲ καὶ τῶδε τῶ λόγῳ, τὸν ^{γένεισθε.}
Κωνσταντῖνον ὁ Ἑρμῆς ἤρθε· σὺ δὲ τί
καλὸν ἐνόμισας; πολλὰ, εἶπε,
κητῶμενον, πολλὰ χαρίσασθαι,
ταῖς τε ἐπιθυμίαις ταῖς ἐαυτοῦ, καὶ
ταῖς τῶν φίλων ὑπεργῶνα. Ἀνα-
καγχάσας ἔν' μέγα ὁ Σειληνός, ἀλλ' ^{voss.}
ἠτραπεζίτης, ἔφη, θέλων εἶναι, ἐλε- ^{ὁσειλ.μέ-}
λήθεις " σεαυτοῦ, ὄψοποιεῖς ἢ κομμω- ^{γα}
τείας βίον ἔχων. ἠνίττετο δὲ αὐτὰ, ^{voss.}
πάλαμ μὲν, ἢ τε κόμη " καὶ τὸ εἶδος, ^{σεαυτὸν}
ἀτὰρ νῦν καὶ ἡ γνώμη σὲ κατηγορεῖ. ^{τότε εἶδος}
Τῶς μὲν ἔν' ὁ Σειληνός πικρότερον
πως καθήψατο. Σιωπῆς δὲ γενομέ-
νης, ἔφερον οἱ θεοὶ λάθρα τὰς ψή-
Φας. εἶτα " ἐγένοντο πολλὰ τῷ Μάρ- ^{voss.}
κῳ. Κοινολογησάμεν[⊗] δὲ ὁ Ζεὺς ἐγένοντο
ἰδία πρὸς τ' πατέρα, προσέταξε κη-
ρύξαι τῷ Ἑρμῆ. Ὁ δὲ ἐκήρυττεν· Ἀν-
δρες, οἱ παρελθόντες ἐπὶ τῶν τῶ ἀγῶ-
να, νόμοι παρ' ἡμῖν εἰσὶ, καὶ κρίσεις
τοιαῦτα γίνονται, ὥστε καὶ τὸν νικῶντα
χαίρειν, καὶ τ' ἠτῶμενον μὴ μέμψε-
σθαι. Πορεύεσθε ἔν' εἶπεν, ὅποι φί-
λον ἐκάσῃ, ὑπὸ θεοῖς " ἠγεμόσι, καὶ ^{voss.}
βιωσόμενοι τὸ ἐνλεῦθεν· ἐλέσθω ἢ ἐνα- ^{ἠγεμ.βι-}
σ[⊗] ἐαυτοῦ τ' προσάτην τε, ἢ ἠγεμό- ^{ωσόμενοι}
να. Μετὰ τὸ κήρυγμα τῶτο, ὁ μὲν Ἀ-
λέξανδρ[⊗] ἔθῃ πρὸς τ' Ἡρακλέα·
Ὀκλαδιανός δὲ πρὸς τ' Ἀπόλλωνα·
ἀμφοῖν δὲ ἀπρὸς εἶχετο τῶ Διός, καὶ
Κρόνῳ Μάρκ[⊗]. πλανώμενον ὃ πολ-
λὰ, ἢ περιερέχοντα τ' Καίσαρα, κα-
τελεήσας ὁ μέγας Ἀρης, ἢ τε Ἀφρο-
δίτη, παρ' ἐαυτοῖς ἐκαλεσάτην. Τραϊα-
νός δὲ παρὰ τ' Ἀλέξανδρον ἔθῃ, ὡς
ἐκείνῳ

ἐκείνω συγκαθεδόμενος· ὁ δὲ Κων-
 σταντῖνος, ἔχ' εὐρίσκιον ἐν θεοῖς τῶν βίβ-
 τῶν ἀρχέτυπον, ἐγγύθεν τὴν Τρυφήν
 καλιδῶν, ἔδραμε πρὸς αὐτήν. Ἡ δὲ ὑ-
 πολαβῶσα μαλακῶς, καὶ περιβαλῶ-
 σα τοῖς πήχεσι, πέπλοις τε αὐτὸν
 ποικίλοις ἀσηήσασα, καὶ καλλωπή-
 σασα, πρὸς τὴν Ἀσώλιαν ἀπήγαγεν.
 ἵνα καὶ τὸν εὐρῶν ἀνασρεφόμενον, καὶ
 "προσαγορεύοντα πᾶσιν." Ὅσις Φθο-
 ρεύς, ὅσις μιαιφόνος, ὅσις ἐναγής καὶ
 βδελυρός, ἴτω θαρρῶν, ἀποφανῶν
 αὐτὸν τριῶν τῶν ὕδαλι λέσας, αὐτίκα
 καθαρῶν. καὶ πάλιν ἔνοχος τοῖς αὐ-
 τοῖς γένηται, δώσω τὸ σῆθ' ἡθ' ἡ-
 ξαντι, καὶ τὴν κεφαλὴν παλάξαντι, κα-
 θαρῶ γενέσθαι. Ὁ δὲ σφόδρα ἄσμε-
 νος ἐνέτυχεν αὐτῇ, συνεξαγαγὼν
 τῆς τῶν θεῶν ἀγορᾶς τὰς παῖδας. Ἐ-
 πέτριβον δὲ αὐτὸν, κακείνας ἔχ' ἡτλον,
 τὸν ἀθεότην οἱ παλαμναῖοι δαίμονες,
 αἱμάτων συγγενῶν τινύμενοι δίκας,
 ἕως ὅτι Ζεὺς διὰ τὸν Κλαύδιον, καὶ Κων-
 σάτιον, ἔδωκεν ἀναπνεῦσαι. "Σοὶ δὲ,
 πρὸς ἐμὲ λέγων ὁ Ἑρμῆς, δέδωκα τὸν
 πατέρα Μίθραν ἐπιγνώσθαι· σὺ δὲ αὐτῶν
 τὸν ἐντολῶν ἔχῃς, πείσμα καὶ ὄρεμον ἀ-
 σφαλῆ, ζῶντί τε σεαυτῷ παρασκευ-
 ᾶζων, καὶ ἡνίκα ἂν ἐνλεῦθεν ἀπιέναι
 δέη, μετὰ τῆ ἀγαθῆς ἐλπίδος, ἡγεμό-
 να θεὸν εὐμενῆ" καθίσα σεαυτῷ.

ἡ. πρὸς α-
γορεύον-
τα

ἡ. πρὸς
σὺ δὲ
πρὸς ἡ-
μᾶς

ἡ. πρὸς
ἐν τῷ
ἡ. πρὸς
καθίσα

A Deos vitæ suæ exemplar & archetypum
 non reperiret, proximam sibi deliciarum
 Deam cernens, ad eam se contulit. Quæ
 ipsum molliter suscipiens, & ulnis fovens,
 muliebribus vestibus multa varietate niten-
 tibus adornatum & comtum ad *Luxuri-*
am deduxit. Quo in loco ille etiam filium
 suum reperit morantem, omnibusque hæc
 denunciante: *Quisquis mulierum corru-*
ptor, quisquis homicida est, quisquis piaculo
aut execrando scelere se obstrinxit, fiden-
ter huic adito. Etenim simul atque hac a-
qua ablutus fuerit, illico ego eum purum
reddam. Quod si iisdem rursus se flagitiis
contaminarit, efficiam uti, tunso pectore &
capite percusso, expietur. Ille autem huic
 Dex valde libenter adhæsit, secum una
 quoque filios a cœtu Deorum abducens.
 Dii vero impietatis vindices ipsum, ut & e-
 jus filios cruciabant, sanguinis cognatorum
 fusi pœnas exigentes, donec Jupiter in
 Claudii & Constantii gratiam a malis re-
 spirare concessit. Tibi autem, Mercuritis
 ad me sermonem dirigens inquit, feci ut
 Solem patrem cognosceres. Tu vero ejus
 præceptis obtemperato, illum tibi tutum
 portum & perfugium, dum in vivis agis
 comparans, & quando oportebit hinc ex-
 cedere, cum bona spe tibi Deum propiti-
 um ducem constitue.

